

**TURK İLAÇ VE SERUM SANAYİ
ANONİM ŞİRKETİ
31 ARALIK 2019,2018 ve 2017
HESAP DÖNEMLERİNE AİT FİNANSAL
TABLOLAR AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
VE ÖZEL BAĞIMSIZ DENETİM RAPORU**

TURK İLAÇ VE SERUM SANAYİ A.Ş.
31 ARALIK 2019, 2018 ve 2017 HESAP DÖNEMLERİNE AİT FİNANSAL TABLOLAR
AÇIKLAYICI DİPNOTLAR VE ÖZEL BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

İÇİNDEKİLER

Bağımsız Denetim Raporu	1
Finansal Durum Tablosu	6
Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelirler Tablosu	8
Özsermaye Değişim Tablosu	9
Nakit Akış Tablosu	10
Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar	11-55

Independent Auditing Inc.
Banden Bağımsız Denetim
Hizmetleri A.Ş.

ÖZEL BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

Genel Kurulu'na

1) Sınırlı Olumlu Görüş

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi'nin ("Şirket") 31 Aralık 2019, 2018 ve 2017 tarihli finansal durum tabloları ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tabloları, özkaynak değişim tabloları ve nakit akış tabloları ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere finansal tablo dipnotlarından oluşan finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre ilişikteki finansal tablolar, Sınırlı Olumlu Görüşün dayanağı paragrafında belirtilen hususun muhtemel etkileri dışında, Şirketin 31 Aralık 2019, 2018 ve 2017 tarihi itibarıyla finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait finansal performansını ve nakit akışlarını, Türkiye Muhasebe Standartlarına ("TMS") uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2) Sınırlı Olumlu Görüşünün Dayanağı

Şirket ile denetim sözleşmemizin 31 Aralık 2019 tarihinden sonra imzalanmış olmasından dolayı, 31 Aralık 2019, 2018 ve 2017 tarihli finansal tablolarında yer alan stoklara ilişkin sayım çalışmalarına tarafımızca iştirak edilememiştir.

Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu Standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar (Etik Kurallar) ile finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Şirketten bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3) Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Independent Auditing Inc.
Banden Bağımsız Denetim
Hizmetleri A.Ş.

Tarafımızca önemli görülen kilit denetim konuları aşağıdaki gibidir:

Kilit denetim konusu	Kilit denetim konusunun nasıl ele alındığı
Hasılat	
<p>Hasılat, şirketlerin finansal performansının ölçülmesi açısından da en önemli kalemlerden biridir. Hasılat, kar elde etme amacı taşıyan her işletme için yapısal risk unsurudur.</p> <p>Hasılat, ürünün teslimi veya hizmetin verilmesi, ürünle ilgili önemli risk ve getirilerin alıcıya nakledilmiş olması, gelir tutarının güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların şirket tarafından elde edileceğinin kuvvetle muhtemel olması üzerine alınan veya alınabilecek bedelin gerçeğe uygun değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınarak ortaya çıkar.</p> <p>Şirketin temel hasılatı kalemleri aşı ve serum satışlarından oluşmaktadır. Bu satışlar hem kamu hem de özel sektöre yapılabilmektedir. Şirketin finansal tablolarındaki yeri ve önemi gereği hasılat, denetimimiz için kilit bir öneme sahiptir.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Şirketin hasılatı, yurtiçi ve az da olsa yurtdışı satışlardan kaynaklanmaktadır. Müşterilerin büyük bir kısmı kamu kurumu ve kurumsal nitelikte alıcılardan oluşmaktadır. - Şirketin, hasılatlarına ait bakiyelerinin muhasebeleştirme sürecinin anlaşılmasına yönelik aşağıdaki denetim yöntemleri belirlenmiştir. - Denetimimiz sırasında söz konusu satışların finansal tablolara tam ve doğru alınıp alınmaması ile ilgili örneklem metoduyla testler yapılmıştır. - Şirketin yurtiçi satışlarına ait hesaplarını test etmek için maddi doğrulama prosedürleri kapsamında dış mutabakatların yapılması yanında alternatif denetim teknikleri de uygulanarak, doğrulama testleri gerçekleştirilmiştir. - Hasılat döngüsü içinde yer alan önemli kişiler (yönetim, üst yönetimden sorumlu olanlar ve muhasebe yetkilileri) ile görüşülmüş ve sürecin işleyişine yönelik bilgi elde edilmiştir. - Hasılatın muhasebeleştirilmesiyle ilgili olan ve kilit öneme sahip kontroller ile bu kontrollerin işleyiş etkinliği hakkında bilgi elde edilmiş olup, bu kapsamda uygulanacak müteakip denetim prosedürlerine karar verirken, bu durum göz önünde bulundurulmuştur. -Hasılatın dönemsel oluşum esasları ilişkin yapılan tahakkuk kayıtları irdelenmiştir. - Uygulanan denetim prosedürleri ile satışların tamlığı, gerçekleşip gerçekleşmediği ve dönemselliğine yönelik güvence elde edilmiştir.

Independent Auditing Inc.
Banden Bağımsız Denetim
Hizmetleri A.Ş.

4) Diğer Hususlar

Çin Halk Cumhuriyeti'nin Wuhan kentinde 2019 yılının Aralık ayında ortaya çıkan Koronavirüs (Covid-19) salgını tüm dünyaya yayılmış ve 11 Mart 2020 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü tarafından Pandemi ilan edilmiştir. Ülkemizde ve tüm dünyada Covid-19 salgınına ilişkin alınan önlemler kapsamında üretim, ticaret ve ulaşım gibi birçok alanda kısıtlayıcı tedbirler getirilmiştir. Getirilen bu tedbirlerin ve yavaşlayan ekonomik aktivitelerin etkisiyle, şirketleri etkilemesi muhtemeldir. İlaç & Sağlık Endüstrisinde faaliyet gösteren şirketin uzun dönemde faaliyet sonuçlarını olumsuz etkilemesi beklenmemektedir.

5) Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Finansal Tabloları İlişkin Sorumlulukları

Şirket yönetimi; finansal tabloların TMS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Finansal tabloları hazırlarken yönetim; Şirketin sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Şirketi tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Şirketin finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

5) Bağımsız Denetçinin Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

-Amacımız, bir bütün olarak finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir.

Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

Independent Auditing Inc.
Banden Bağımsız Denetim
Hizmetleri A.Ş.

- Finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir (Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.).
- Şirketin iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak, Şirketin sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız hâlinde, raporumuzda, finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Şirketin sürekliliğini sona erdirebilir.
- Finansal tabloların, açıklamalar dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz. Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız.
- Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususları ve ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmış bulunmaktayız.
- Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz.
- Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

Independent Auditing Inc.
Banden Bağımsız Denetim
Hizmetleri A.Ş.

B) Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

1) II-17.1 sayılı "Kurumsal Yönetim Tebliği" 5.maddesine göre "Paylarının ilk defa halka arz edilmesi ve/veya borsada işlem görmeye başlaması için Kurula başvuran/başvurulan ortaklıklar, ikinci fıkrada belirtilen liste ilan edilene kadar üçüncü grupta yer alan ortaklıkların yükümlülüklerine tabi olacak olup, paylarının borsada işlem görmeye başlaması sonrasında yapılacak ilk genel kurul tarihi itibarıyla gerekli uyumu sağlamak zorundadır." Şirket, henüz halka açılma sürecini tamamlamadığı için rapor tarihi itibarıyla Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi'ni kurmamıştır.

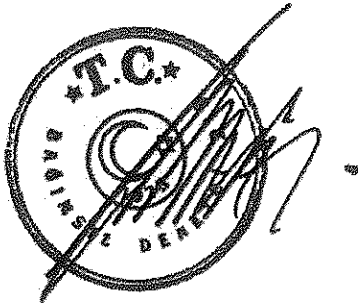
2) Şirket'in 1 Ocak – 31 Aralık 2019, 2018 ve 2017 hesap dönemlerine ilişkin defter tutma düzeninin, kanun ile esas sözleşmenin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.

3) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 402. Maddesi uyarınca; Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve istenen belgeleri vermiştir.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Mehmet KOÇ 'tur.

03 Aralık 2020, Ankara

Ban-Den Bağımsız Denetim Hizmetleri A.Ş.

Mehmet KOÇ

Sorumlu Ortak Baş Denetçi, SMMM

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

FİNANSAL DURUM TABLOSU

<u>VARLIKLAR</u>	<u>Not</u>	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Dönen Varlıklar		155.864.296	96.317.075	42.299.577
Nakit ve Nakit Benzerleri	4	1.554.913	6.875.683	824.422
Ticari Alacaklar		99.505.579	54.832.735	23.613.865
- İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar	5	30.438.884	50.861.853	23.567.333
- İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar	6	69.066.695	3.970.882	46.532
Diğer Alacaklar		22.269.252	18.207.632	6.812.113
- İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar	5	22.130.350	18.056.253	6.800.816
- İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar	7	138.902	151.379	11.297
Stoklar	8	13.448.546	7.866.968	6.013.661
Peşin Ödenmiş Giderler	9	13.082.630	7.674.918	2.700.925
- İlişkili Olmayan Taraflara Peşin Ödenmiş Giderler		13.082.630	7.674.918	2.700.925
Diğer Dönen Varlıklar	17	6.003.376	859.139	2.334.591
Duran Varlıklar		111.255.744	93.535.989	80.547.560
Maddi Duran Varlıklar	11	109.915.096	91.899.772	80.261.045
Kullanım Hakkı	13	721.615	952.656	-
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	12	619.033	185.430	286.515
Ertelenmiş Vergi Varlığı	25	-	498.131	-
TOPLAM VARLIKLAR		267.120.040	189.853.064	122.847.137

İlişikteki dipnotlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

FİNANSAL DURUM TABLOSU

KAYNAKLAR	Not	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Kısa Vadeli Yükümlülükler		175.349.980	101.274.907	49.287.872
Kısa Vadeli Borçlanmalar	27	86.284.122	16.276.497	18.467.542
- Banka Kredileri		53.884.880	8.794.590	15.814.299
- Kiralama İşlemlerinden Borçlar		18.368.981	6.309.077	2.573.387
- Diğer Kısa Vadeli Borçlanmalar		14.030.261	1.172.830	79.856
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	27	9.388.373	32.903.124	12.349.444
Ticari Borçlar		69.644.203	45.932.726	11.578.637
- İlişkili Tarafalara Ticari Borçlar	5	4.584.122	275.686	-
- İlişkili Olmayan Tarafalara Ticari Borçlar	6	65.060.081	45.657.040	11.578.637
Diğer Borçlar		1.345.528	1.437.867	997.368
- İlişkili Tarafalara Diğer Borçlar	5	948.811	-	875.997
- İlişkili Olmayan Tarafalara Diğer Borçlar	7	396.717	1.437.867	121.371
Ertelenmiş Gelirler	10	6.353.434	3.974.934	5.251.001
- İlişkili Olmayan Tarafalardan Alınan Sipariş Avansları		6.353.434	3.974.934	5.251.001
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	16	1.816.238	426.474	449.725
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	25	-	-	-
Kısa Vadeli Karşılıklar	16	518.082	323.285	194.155
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar		518.082	323.285	194.155
Uzun Vadeli Yükümlülükler		26.491.153	26.103.837	25.459.872
Uzun Vadeli Borçlanmalar	27	17.581.198	18.087.077	14.578.676
- Banka Kredileri		13.269.211	4.633.079	1.633.164
- Kiralama İşlemlerinden Borçlar		4.311.987	13.453.998	12.945.512
Ertelenmiş Gelirler	10	4.907.777	7.746.666	10.585.555
Uzun Vadeli Karşılıklar		502.685	270.094	178.758
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar	16	377.685	270.094	178.758
- Diğer Uzun Vadeli Karşılıklar	16	125.000	-	-
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	25	3.499.493	-	116.883
Özsermaye	18	65.278.907	62.474.320	48.099.393
Ödenmiş Sermaye		25.000.000	25.000.000	25.000.000
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş		(53.951)	(19.040)	-
Diğer Kapsamlı Gelir ve Giderler				
- Maddi Duran Varlık Değerleme Artışları		-	-	-
- Tan.Fay.Plan. Yeniden Ölçüm Kazanç/Kayıpları		(53.951)	(19.040)	-
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler		2.278.252	1.429.860	722.850
Geçmiş Yıllar Kar/Zararları		24.572.455	21.669.533	14.050.414
Net Dönem Karı (Zararı)		13.482.151	14.393.967	8.326.129
TOPLAM KAYNAKLAR		267.120.040	189.853.064	122.847.137

İlişteki dipnotlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

KAR veya ZARAR TABLOSU	Not	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018	01.01.- 31.12.2017
Hasılat	19	152.120.489	97.297.344	52.852.771
Satışların Maliyeti (-)	19	(82.108.980)	(41.611.725)	(18.908.166)
BRÜT KAR (ZARAR)		70.011.509	55.685.619	33.944.605
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	20	(5.537.249)	(1.840.463)	(809.547)
Genel Yönetim Giderleri (-)	20	(19.303.720)	(13.346.250)	(10.385.954)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	22	2.948.254	4.169.614	2.611.938
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	22	(3.406.326)	(9.007.123)	(9.440.924)
ESAS FAALİYET KARI /ZARARI		44.712.468	35.661.397	15.920.118
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	23	2.838.889	2.838.889	1.065.556
TFRS 9 Uyarınca Belirlenen Değ.Düş. Kazançları (Zararları) ve Değ.Düş. Zararlarının İpt.	22	(478.832)	(127.890)	(952)
FINANSMAN ÖNCESİ FAALİYET KARI ZARARI		47.072.525	38.372.396	16.984.722
Finansman Gelirleri	24	7.130.341	3.227.364	1.003.991
Finansman Giderleri (-)	24	(36.713.244)	(27.085.696)	(9.036.599)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KAR/ZARARI		17.489.622	14.514.064	8.952.114
Sürdürülen faaliyetler vergi gelir/gideri	25	(4.007.471)	(120.097)	(625.985)
- Dönem vergi gelir/gideri		-	(729.741)	(592.032)
- Ertelenmiş vergi gelir/gideri		(4.007.471)	609.644	(33.953)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI/ZARARI		13.482.151	14.393.967	8.326.129
DÖNEM KARI/ZARARI		13.482.151	14.393.967	8.326.129
Pay başına kazanç	26	0,5393	0,5758	0,3330
DİĞER KAPSAMLI GELİRLER TABLOSU	Not	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018	01.01.- 31.12.2017
DÖNEM KARI/ZARARI		13.482.151	14.393.967	8.326.129
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar				
- Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları/Kayıpları	18	(44.758)	(24.410)	-
- Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Diğer Kapsamlı Gelirlere İlişkin Vergiler		9.847	5.370	-
- Ertelenmiş Vergi Gelir Gideri	18	9.847	5.370	-
DİĞER KAPSAMLI GELİR (VERGİ SONRASI)		(34.911)	(19.040)	-
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		13.447.240	14.374.927	8.326.129

İlişikteki dipnotlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

01.01.-31.12.2019,2018 ve 2017 Hesap Dönemlerine Ait Finansal Tablolara ve Açıklayıcı Dipnotlar

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

ÖZSERMAYE DEĞİŞİM TABLOSU

	Not	Kar Zararda Yeniden Sınıflandırmayacak Diğer Kapsamlı Gelir Giderler			Kardan Ayrılmış Kısıtlanmış Yedekler	Birikmiş Karlar		Özkaynaklar
		Maddi Duran Varlıkların Yeniden Değerleme Artışı	Tan.Fay.Plan. Yeniden Ölçüm Kazanç/Kayıpları	Sermaye		Geçmiş Yıllar Kar/Zararı	Net Dönem Kar/Zararı	
01.01.2017	18	14.378.824	-	-	44.128	686.834	14.042.302	29.152.088
Transferler		-	-	-	678.722	13.363.580	(14.042.302)	-
Toplam Kapsamlı Gelir		-	-	-	-	-	8.326.129	8.326.129
Sermaye Ödemesi		10.621.176	-	-	-	-	-	10.621.176
31.12.2017		25.000.000	-	-	722.850	14.050.414	8.326.129	48.099.393
01.01.2018	18	25.000.000	-	-	722.850	14.050.414	8.326.129	48.099.393
Transferler		-	-	-	707.010	7.619.119	(8.326.129)	-
Toplam Kapsamlı Gelir		-	-	(19.040)	-	-	14.393.967	14.374.927
31.12.2018		25.000.000	-	(19.040)	1.429.860	21.669.533	14.393.967	62.474.320
01.01.2019	18	25.000.000	-	(19.040)	1.429.860	21.669.533	14.393.967	62.474.320
Transferler		-	-	-	848.392	13.545.575	(14.393.967)	-
Toplam Kapsamlı Gelir		-	-	(34.911)	-	-	13.482.151	13.447.240
Ortak Kontrolde Tabii Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi		-	-	-	-	(10.642.653)	-	(10.642.653)
31.12.2019		25.000.000	-	(53.951)	2.278.252	24.572.455	13.482.151	65.278.907

İlişikteki dipnotlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

01.01.-31.12.2019, 2018 ve 2017 Hesap Dönemlerine Ait Finansal Tablolar ve Açıklayıcı Notlar

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

NAKİT AKIŞ TABLOSU

	01.01-31.12.2019	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2017
A. İşletme Faaliyetlerinden Elde Edilen Nakit Akışları			
Net Dönem Net Karı/Zararı	13.482.151	14.393.967	8.326.129
Dönem Net Karı Zararı Mutabakatı İle İlgili Düzeltmeler			
Amortisman ve İtfâ Gideri İle İlgili Düzeltmeler	5.024.248	3.905.235	2.517.989
Değer Düşüklüğü (İptali) İle İlgili Düzeltmeler	423.037	143.199	39.231
Alacaklarda Değer Düşüklüğü (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	485.517	119.950	-
Stok Değer Düşüklüğü (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	(62.480)	23.249	39.231
Karşılıklar ile İlgili Düzeltmeler	492.806	226.673	124.572
Çalışanlara Sağl. Faydalara İlişkin Karşılıklar ile İlgili Düzeltmeler	367.806	226.673	124.572
Dava ve/veya Ceza Karşılıkları (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	125.000	-	-
Faiz Gelir ve Giderleri İle İlgili Düzeltmeler	31.719.934	24.444.756	8.768.141
Faiz Giderleri ile İlgili Düzeltmeler	31.750.332	23.998.538	8.585.880
Vadeli Alımlardan Kaynaklanan Ertelemiş Finansman Gideri	4.962.912	2.278.283	450.719
Vadeli Satışlardan Kaynaklanan Kazanılmamış Finansman Geliri	(4.993.310)	(1.831.865)	(268.458)
Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kayıplar (Kazançlar) İle İlgili Düzeltmeler	(705.243)	(2.019.017)	-
Dönem Net Karı Zararı Mutabakatı İle İlgili Diğer Düzeltmeler	(18.457.816)	-	-
Vergi Gelir/Gideri İle İlgili Düzeltmeler	4.007.471	120.097	625.985
Nakit Dışı Kalemlere İlişkin Diğer Düzeltmeler	(3.143.369)	(3.088.498)	9.710.017
	32.843.219	38.126.412	30.112.064
Ticari Alacaklardaki Artış/ Azalış	(4.432.486)	(32.897.926)	(21.805.069)
Stoklardaki Artış / Azalış	(29.359.098)	(1.876.556)	(3.151.955)
Peşin Ödenmiş Giderlerdeki Artış Azalış	(5.407.712)	(4.973.993)	4.995.969
Faaliyetler ile İlgili Diğer Alacaklarda Artış / Azalış	(9.205.857)	(9.920.067)	(7.885.883)
Ticari Borçlardaki Artış / Azalış	25.298.391	35.466.777	(3.634.477)
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlardaki Artış / Azalış	1.389.764	(23.251)	243.663
Faaliyetler ile İlgili Diğer Borçlardaki Artış / Azalış	(76.914)	440.499	567.252
Ertelemiş Gelirlerdeki Artış / Azalış	2.378.500	(1.276.067)	2.412.112
Kıdem Tazminatı Ödemeleri	(110.176)	(30.617)	-
Vergi Ödemeleri	-	(729.741)	(592.032)
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit Akışları	13.317.631	22.305.470	1.261.644
B. Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit Akışları			
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımı	(25.399.166)	(16.162.379)	(48.380.003)
Duran varlık satışı nedeniyle elde edilen nakit girişleri	2.862.275	2.941.065	-
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit	(22.536.891)	(13.221.314)	(48.380.003)
C. Finansman Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit Akışları			
Ortak Kontrolde Tabi İşletmelerin Birleşme Etkisi	(10.642.653)	-	-
Finansal Borçları ile İlgili Nakit Giriş ve Çıkışları	46.291.475	20.965.443	41.963.641
Ödenen Faizler	(31.750.332)	(23.998.338)	(8.585.880)
Finansman faaliyetlerinden elde edilen nakit	3.898.490	(3.032.895)	43.998.937
Nakit ve nakit benzeri değerlerdeki net azalış / artış	(5.320.770)	6.051.261	(3.119.422)
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	6.875.683	824.422	3.943.844
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	1.554.913	6.875.683	824.422

İlişikteki dipnotlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

1. ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi ("Şirket") ilk olarak Turki ilaç İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi adıyla 04 Aralık 2012 tarihinde kurularak, 07 Aralık 2012 tarih ve 8210 sayılı Türkiye Ticaret Sicili gazetesinde tescil edilmiştir. Şirket 29.07.2013 tarihinde unvan değişikliği yaparak bugünkü halini almıştır.

Şirket, Ankara Ticaret Sicili Müdürlüğüne 837- Akyurt sicil numarasıyla kayıtlıdır.

Şirketin merkez adresi aşağıdaki gibidir:

Büğdüz Mah. Enver Paşa Cad. No:8 Akyurt – Ankara, TR 06750

Şirketin ana faaliyet konusu her türlü beşeri tablet, kapsül, ampul, flakon, merhem-krem, intravenöz serumlar, paranteral solüsyonlar, besin solüsyonları, amino asit ve kimyevi maddelerin üretiminin ve pazarlamasını yapmaktır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla şirkette 402 kişi istihdam edilmektedir. (31 Aralık 2018: 183 kişi ve 31 Aralık 2017: 78 kişi)

Şirketin 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla sermayesi 25.000.000 TL'dir. (31 Aralık 2018 ve 2017: 25.000.000 TL)

Şirket'in konsolidasyona tabi bağlı ortaklığı bulunmamaktadır.

Finansal tablolar, 01 Aralık 2020 tarihi itibarıyla yönetim kurulu tarafından onaylanmış ve yayınlanması için yetki verilmiştir. Genel Kurul'un finansal tabloları değiştirme yetkisi bulunmaktadır.

Şirket'in ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir.

	31.12.2019		31.12.2018		31.12.2017	
	Pay Oranı	Pay Tutarı	Pay Oranı	Pay Tutarı	Pay Oranı	Pay Tutarı
Mehmet Berat BATTAL	100%	25.000.000	100%	25.000.000	100%	25.000.000
	100%	25.000.000	100%	25.000.000	100%	25.000.000

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1. Sunuma İlişkin Temel Esaslar

Türkiye Muhasebe Standartlarına Uygunluk Beyanı

Şirket yasal finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu ve vergi mevzuatınca belirlenen muhasebe ilkelerine uygun olarak hazırlamaktadır. Ancak ekte yer alan finansal tablolar vergi yasalarına uygun şekilde elde edilmiş mali tablolara Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları / Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TMS/TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumlarda belirtilen ilave ve indirimler yapılarak elde edilmiştir.

(Tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Türkiye’de şirketlerin bağımsız denetime tabi olma kistası Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenmektedir. Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ise şirketlerin niteliklerine göre hangi tür raporlama sistemi kullanacaklarına ilişkin esasları belirlemektedir. Bu kapsamda Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşlar Türkiye Muhasebe Standartlarını uygulamak zorundadırlar. Bunların dışında kalanlar ise Türkiye Muhasebe Standartlarına veya Türkiye Muhasebe Uygulama Genel Tebliğlerine göre raporlama yapmakta serbest bırakılmıştır.

Ayrıca finansal tablolar ve dipnotlar Sermaye Piyasası Kurumu 07.06.2013 tarih 20/670 sayılı kararı ile açıklanan finansal tablo ve dipnot formatına uygun olarak düzenlenmiştir.

Dövizli işlemler

Yıl içinde gerçekleşen dövizli işlemler, işlem tarihlerinde geçerli olan döviz kurları üzerinden çevrilmiştir. Döviz dayalı parasal varlık ve yükümlülükler, dönem sonunda geçerli olan döviz kurları üzerinden Türk Lirası’na çevrilmiştir. Döviz dayalı parasal varlık ve yükümlülüklerin çevrimlerinden doğan kur farkı geliri veya zararları oluştukları dönemde gelir tablosuna yansıtılmıştır. Dönem sonlarında kullanılan kurlar aşağıdaki gibidir:

	USD		EURO	
	Döviz Alış	Döviz Satış	Döviz Alış	Döviz Satış
31.12.2019	5,9402	5,9409	6,6506	6,6625
31.12.2018	5,2609	5,2704	6,0280	6,0388
31.12.2017	3,7719	3,7787	4,5155	4,5237

2.2. Yeni ve Revize Edilmiş Uluslararası Finansal Raporlama Standartları

A) 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar:

TFRS 9, “Finansal araçlardaki değişiklikler”; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklik iki konuya açıklık getirmiştir: bir finansal varlığın sadece anapara ve anaparaya ilişkin faizi temsil edip etmediği dikkate alınırken, erken ödenen bedelin hem negatif hem de pozitif nakit akışları olabileceği ve itfa edilmiş maliyet ile ölçülen finansal bir yükümlülüğün, finansal tablo dışı bırakılma sonucu doğurmadan değiştirildiğinde, ortaya çıkan kazanç veya kaybın doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilmesi konusunu doğrulamaktadır. Kazanç veya kayıp, orijinal sözleşmeye dayalı nakit akışları ile orijinal etkin faiz oranından iskonto edilmiş değiştirilmiş nakit akışları arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu farkın TMS 39’dan farklı olarak enstrümanın kalan ömrü boyunca yayılarak muhasebeleştirilmesinin mümkün olmadığı anlamına gelmektedir. Bu değişikliğin şirketimiz üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

TMS 28, “İştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlardaki değişiklikler”; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Şirketlerin özkaynak metodunu uygulamadığı uzun vadeli iştirak veya müşterek yönetime tabi yatırımlarını, TFRS 9 kullanarak muhasebeleştireceklerini açıklığa kavuşturmuştur.

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

TFRS 16, "Kiralama işlemleri"; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TFRS 15, 'Müşteri sözleşmelerinden hasılat' standardı ile birlikte erken uygulamaya izin verilmektedir. Bu yeni standart mevcut TMS 17 rehberliğinin yerini alır ve özellikle kiralaayanlar açısından muhasebesinde geniş kapsamlı bir değişiklik yapar. Şu anki TMS 17 kurallarına göre kiralaayanlar bir kiralama işlemine taraf olduklarında bu işlem için finansal kiralama (bilanço içi) ya da faaliyet kiralaması (bilanço dışı) ayrımı yapmak zorundalar.

Fakat TFRS 16'ya göre artık kiralaayanlar neredeyse tüm kiralama sözleşmeleri için gelecekte ödeyecekleri kiralama yükümlülüklerini ve buna karşılık olarak da bir varlık kullanım hakkını bilançolarına almak zorunda olacaklardır. UMSK kısa dönemli kiralama işlemleri ve düşük değerli varlıklar için bir istisna öngörmüştür, fakat bu istisna sadece kiraya verenler açısından uygulanabilir.

Kiraya verenler için muhasebe neredeyse aynı kalmaktadır. Ancak UMSK'nın kiralama işlemlerinin tanımını değiştirmesinden ötürü (sözleşmelerdeki içeriklerin birleştirilmesi ya da ayrıştırılmasındaki rehberliği değiştirdiği gibi) kiraya verenler de bu yeni standarttan etkilenenlerdir. Bu durumda, yeni muhasebe modelinin kiraya verenler ve kiralaayanlar arasında birtakım değerlendirmelere neden olacağı beklenmektedir. TFRS 16'ya göre bir sözleşme belirli bir süre için belirli bir tutar karşılığında bir varlığın kullanım hakkını ve o varlığı kontrol etme hakkını içeriyorsa o sözleşme bir kiralama sözleşmesidir ya da kiralama işlemi içermektedir.

Bu standardın ilk uygulaması şirketimize etkileri Not 16' de yer almaktadır.

TFRS Yorum 23, "Vergi uygulamalarındaki belirsizlikler"; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu yorum TMS 12 Gelir Vergileri standardının uygulamalarındaki bazı belirsizliklere açıklık getirmektedir. UFRS Yorum Komitesi daha önce vergi uygulamalarında bir belirsizlik olduğu zaman bu belirsizliğin TMS 12'ye göre değil TMS 37 'Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar' standardının uygulanması gerektiğini açıklığa kavuşturmuştu. TFRS Yorum 23 ise gelir vergilerinde belirsizlikler olduğu durumlarda ertelenmiş vergi hesaplamasının nasıl ölçüleceği ve muhasebeleştirileceği ile ilgili açıklama getirmektedir. Vergi uygulaması belirsizliği, bir şirket tarafından yapılan bir vergi uygulamasının vergi otoritesince kabul edilir olup olmadığını bilmediği durumlarda ortaya çıkar. Örneğin, özellikle bir giderin indirim olarak kabul edilmesi ya da iade alınabilir vergi hesaplamasına belirli bir kalemin dahil edilip edilmemesiyle ilgili vergi kanunda belirsiz olması gibi. TFRS Yorum 23 bir kalemin vergi uygulamalarının belirsiz olduğu; vergilendirilebilir gelir, gider, varlık ya da yükümlülüğün vergiye esas tutarları, vergi gideri, alacağı ve vergi oranları da dahil olmak üzere her durumda geçerlidir.

(Tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

2015-2017 yıllık iyileştirmeler; 1 Ocak 2019 ve sonrası yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Bu iyileştirmeler aşağıdaki değişiklikleri içermektedir:

- TFRS 3 ‘İşletme Birleşmeleri’, kontrolü sağlayan işletme, müşterek faaliyette daha önce edindiği payı yeniden ölçer.
- TFRS 11 ‘Müşterek Anlaşmalar’, müşterek kontrolü sağlayan işletme, müşterek faaliyette daha önce edindiği payı yeniden ölçmez.
- TMS 12 ‘Gelir Vergileri’, işletme, temettülerin gelir vergisi etkilerini aynı şekilde muhasebeleştirir.
- TMS 23 ‘Borçlanma Maliyetleri, bir özellikli varlığın amaçlanan kullanıma veya satışa hazır hale gelmesi için yapılan her borçlanmayı, genel borçlanmanın bir parçası olarak değerlendirir.

TMS 19 ‘Çalışanlara Sağlanan Faydalar’, planda yapılan değişiklik, küçülme veya yerine getirme ile ilgili iyileştirmeler; 1 Ocak 2019 ve sonrasında olan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Bu iyileştirmeler aşağıdaki değişiklikleri gerektirir:

- Planda yapılan değişiklik, küçülme ve yerine getirme sonrası dönem için; cari hizmet maliyeti ve net faizi belirlemek için güncel varsayımların kullanılması;
- Geçmiş dönem hizmet maliyetinin bir parçası olarak kar veya zararda muhasebeleştirme, ya da varlık tavanından kaynaklanan etkiyle daha önce finansal tablolara alınmamış olsa bile, fazla değerdeki herhangi bir azalmanın, yerine getirmedeki bir kazanç ya da zararın finansal tablolara alınması.

B) 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler:

TMS 1 ve TMS 8 önemlilik tanımındaki değişiklikler; 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TMS 1 “Finansal Tabloların Sunuluşu” ve TMS 8 “Muhasebe Politikaları, Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler ve Hatalar” daki değişiklikler ile bu değişikliklere bağlı olarak diğer TFRS’lerdeki değişiklikler aşağıdaki gibidir:

- TFRS ve finansal raporlama çerçevesi ile tutarlı önemlilik tanımı kullanımı
- Önemlilik tanımının açıklamasının netleştirilmesi ve
- Önemli olmayan bilgilerle ilgili olarak TMS 1 ‘deki bazı rehberliklerin dahil edilmesi

TFRS 3’teki değişiklikler – işletme tanımı; 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişikliklerle birlikte işletme tanımı revize edilmiştir. UMSK tarafından alınan geri bildirimlere göre, genellikle mevcut uygulama rehberliğinin çok karmaşık olduğu düşünülmektedir ve bu işletme birleşmeleri tanımının karşılanması için çok fazla işlemle sonuçlanmaktadır.

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

TFRS 9, TMS 39 ve TFRS 7 'deki değişiklikler- Gösterge faiz oranı reformu; 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler gösterge faiz oranı reformu ile ilgili olarak belirli kolaylaştırıcı uygulamalar sağlar. Bu uygulamalar korunma muhasebesi ile ilgilidir ve IBOR reformunun etkisi genellikle riskten korunma muhasebesinin sona ermesine neden olmamalıdır. Bununla birlikte herhangi bir riskten korunma etkinsizliğinin gelir tablosunda kaydedilmeye devam etmesi gerekir. IBOR bazı sözleşmelerde korunma muhasebesinin yaygın olması göz önüne alındığında bu kolaylaştırıcı uygulamalar sektördeki tüm şirketleri etkileyecektir.

TFRS 17, "Sigorta Sözleşmeleri"; 1 Ocak 2021 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart, hali hazırda çok çeşitli uygulamalara izin veren TFRS 4'ün yerine geçmektedir. TFRS 17, sigorta sözleşmeleri ile isteğe bağlı katılım özelliğine sahip yatırım sözleşmeleri düzenleyen tüm işletmelerin muhasebesini temelden değiştirecektir.

2.3.ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ

Hasılat

1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla TFRS 15 "Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat" Standardı yürürlüğe girmiştir. Bu standarda göre hasılat, aşağıda yer alan beş aşamalı model kapsamında finansal tablolarda muhasebeleştirilmektedir.

- Müşteriler ile yapılan sözleşmelerin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki edim yükümlülüklerinin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki işlem bedelinin belirlenmesi
- İşlem bedelinin edim yükümlülüklerine dağıtılması
- Hasılatın muhasebeleştirilmesi

Şirket aşağıdaki şartların tamamının karşılanması durumunda müşterisi ile yaptığı bir sözleşmeyi hasılat olarak muhasebeleştirir:

- (a) Sözleşmenin tarafları sözleşmeyi (yazılı, sözlü ya da diğer ticari teamüllere uyarınca) onaylamış ve kendi edimlerini ifa etmeyi taahhüt etmektedir,
- (b) Şirket her bir tarafın devredeceği mal veya hizmetlerle ilgili hakları tanımlayabilmektedir,
- (c) Şirket devredilecek mal veya hizmetlerle ilgili ödeme koşulları tanımlayabilmektedir,
- (d) Sözleşme özül itibarıyla ticari niteliktedir,
- (e) Şirketin müşteriye devredilecek mal veya hizmetler karşılığı bedel tahsil edecek olması muhtemeldir.

Şirketin finansal tablolarında hasılat olarak kaydettiği gelir aşağıdaki gibidir:

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

01.01.-31.12.2019, 2018 ve 2017 Hesap Dönemlerine Ait Finansal Tablolar ve Açıklayıcı Notlar

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

Mal satışları:

Satılan malların riskinin ve faydasının alıcıya transfer olduğu, satışla ilgili ekonomik faydanın işletmeye akacağı muhtemel olması ve gelir tutarının güvenilir bir şekilde hesaplanabildiği durumda gelir oluşmuş sayılır. Perakende satışlarda müşterinin memnun kalmaması durumunda satılan malın şartsız geri alınacağına ilişkin müşteriye bir garanti verilmesi durumunda da sahiplikle ilgili önemli risk ve getirilerin alıcıya transfer edildiği kabul edilir.

Aynı işlem ile ilgili hasılat ve giderler eşanlı finansal tablolara alınmaktadır. Satış karşılığında nakit veya nakit benzerlerinin alındığı durumlarda, hasılat söz konusu nakit veya nakit benzerlerinin tutarıdır. Ancak, nakit girişinin ertelendiği durumlarda satış bedelinin makul değeri alınacak olan nakdin nominal değerinden daha düşük olabilir.

İşlemin, şirket tarafından vade farksız satış yapılması veya piyasa faizinin daha altında bir faiz haddinin uygulanmasındaki gibi finansman işlemi şeklinde gerçekleşmesi durumunda, satış bedelinin makul değeri, alacakların bugünkü değerine indirgenmesi suretiyle bulunur.

Alacakların bugünkü değerinin belirlenmesinde; benzer kredi derecelendirmesine sahip bir işletmenin benzer finansal araçları için geçerli olan faiz oranı veya finansal aracın nominal değerini, ilgili mal veya hizmetin peşin satış fiyatına indirgeyen faiz oranı kullanılır.

Daha önce kayıtlara alınan hasılatla ilgili alacakların tahsilinin şüpheli hale gelmesi durumunda ise, ilgili tutar hasılatın düzeltilmesi suretiyle değil, gider yazılmak suretiyle finansal tablolara alınır. Net satışlar, indirimler ve iadeler düşüldükten sonraki faturalanmış satış bedelinden oluşmaktadır. Şirketin mal satışlarında satılan malın hasılat olarak değerlendirilmesini sağlayan şartlar genellikle malın fabrika alanının dışına çıkmasıyla gerçekleşmiş olmaktadır.

Şirket üretmiş olduğu aşuları sözleşme kapsamında ön teslimini yapmakta, numune test aşaması ve muayene süreçleri sonrasında dönemsel olarak hasılat yazmakta, makam onayının akabinde de faturalama yapmaktadır.

Temettü ve faiz geliri:

Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen efektif faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir. Hisse senedi yatırımlarından elde edilen temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman kayda alınır.

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

Finansal Araçlar

Kamu Gözetimi ve Muhasebe Standartları Kurumu (KGK) IASB tarafından yapılan düzenlemenin aynısını, Türkiye Finansal Raporlama Standardı TFRS 9 Finansal Araçlar Standardı olarak 19 Ocak 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. IASB yeni düzenlenen bu standartta da değişiklikler yapmış olup, KGK bu değişiklikleri de 19.12.2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlatarak yürürlüğe koymuştur. Esas Tebliğ bütün hükümleri ile 1.1.2018 tarihi ve sonrasında başlayan hesap dönemleri için zorunlu olarak uygulanmaktadır.

Bu standart finansal araçların (temel finansal varlık ve yükümlülükler, türev ürünler, opsiyon, sentetik ürünler, finansal teminat sözleşmeleri ve garantiler gibi) nasıl sınıflanacağını, nasıl ölçüleceğini (değerleneceğini) ve bilanço dışına nasıl çıkarılacağını açıklar. Bu finansal araçların ilk iktisap veya kazanılmasında, daha sonraki değerlendirme dönemlerinde nasıl değerlendirileceğine, korunma muhasebesinin nasıl uygulanacağına ve en önemlisi de finansal araçların değer düşüklüğünün nasıl ölçüleceğine ilişkin rehberlik eder.

TFRS 9 Finansal Araçlar standardı finansal araçların sınıflamasında iki farklı durumdan hareket etmekte ve buna göre sınıflama ve ölçme kriterlerini belirlemektedir. Bu iki durum; a) Finansal Aracın sağladığı nakit akımlarının niteliği veya şekli ile b) Bu araçları işletmenin yönetim modeli veya kullanım amacıdır.

Eğer; finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açıyor olması söz konusu ise bu finansal varlık itfa edilmiş maliyetinden ölçülür. Ölçümde etkin faiz oranı ağırlıklı olarak kullanılır. Değerleme farkları ise doğrudan kar zararda muhasebeleştirilir. Bu kapsamda müşterilerden alacaklar, diğer alacaklar, faizi için elde tutulan borçlanma araçları (bağlı menkul kıymetler) bu kapsama girerler. Bunların temel amaç alım satım veya temettü gibi gelir etmekten ziyade finansal varlığın kendi anaparasını tahsil etmektir.

Bir finansal varlık aşağıdaki her iki şartın birden sağlanması durumunda gerçeğe uygun değer değişimi gelirlere yansıtılarak ölçülür:

(a) Finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlığın satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması,

(b) Finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.

Bu durumdaki finansal varlıklarda faiz veya temettü geliri elde etmenin yanında ağırlıklı olarak satarak ticari kazanç elde etme amacı da vardır. Yani şirket kendi likiditesini korumak veya artırma, gerektiğinde de satış amacı ağır basar. Bu gibi durumlarda varlık gerçeğe uygun değerinden ölçülür. Ancak faiz gelirlerinin dışındaki fiyat artış ve azalışları diğer kapsamlı gelirden geçirilerek öz kaynaklarda muhasebeleştirme asıldır.

Gerçeğe Uygun Değerdeki artış ve azalışların kar zararda muhasebeleştirilmesi, yukarıdaki şartları sağlamayan menkul kıymetlerin muhasebeleştirilmesi için geçerlidir.

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

Yani eğer itfa edilmiş maliyetinden ölçülüyorsa ve ana para geliri yanında satım amacı da yoksa, yani salt alım satım amacı ile elde tutuluyor ise finansal varlık gerçeğe uygun değeri ile ölçülür ve değer artış veya azalış zararı doğrudan kar zararda muhasebeleştirilir. Bununla birlikte işletmeler ve bazı finansal varlıklarının ölçüm kazanç ve kayıplarını Diğer Kapsamlı Gelirde de (özkaynaklarda) muhasebeleştirebilirler. Ancak bu opsiyon kullanılmasına mutlaka finansal varlığın ilk iktisabında karar verilmelidir ve finansal araç sadece hisse senedi gibi özsermayeyi temsil eden finansal araçlar olmalıdır.

Bu standart ile ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiş başka bir husus ise finansal araçların değer düşüklüğüne uğramaları durumunda uğranılan zararın nasıl ölçüleceği ve mali tablolara nasıl alınacağı ile ilgilidir.

Bu zararlar beklenen kredi zararı şeklinde isimlendirilmektedir. Gerçeğe uygun değerindeki değişimlerin kar ve zarara aktarıldığı finansal araçlar hariç tüm finansal araçlar her raporlama döneminde münferiden veya duruma göre portföy yapısı şeklinde beklenen kredi zararı testine tabi tutulmalıdır.

Bazı finansal araçlar edinilirken zaten önemli kredi riskine uğramış olabilirler. Bunlar hariç, raporlama tarihinde, bir finansal araçtaki kredi riskinde ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana önemli derecede artış meydana gelmemiş olması durumunda işletme söz konusu finansal araca ilişkin zarar karşılığını 12 aylık beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçer. Bir finansal araçtaki kredi riskinin, ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana önemli ölçüde artmış olması durumunda, her raporlama tarihinde, işletme söz konusu finansal araca ilişkin zarar karşılığını ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçer.

12 aylık kredi zararında borçlunun kredi riskine maruz kalmış olması henüz gözlenmemektedir. Ancak izleyen bir yıllık dönemde kredi riskine maruz kalma olasılığı ve bu durumda ne kadar zarara uğrayacağı bir tahminle ölçülür. Bu ölçümden sonra kamu kurumlarından doğan alacaklar haricinde beklenen zarar tutarı kadar karşılık ayrılır.

Ancak borçlunun kredi riskinde azalma olduğu ve bu azalmanın önemli olduğu gözlenirse borçlunun temerrüde uğramış ve uğramamış tüm borçları dikkate alınarak toplam risk tutarı bulunmaya çalışılır. Bu risk tutarı borçludan tahsil edilebilecek tutarlar ile tahsil edilmesi gereken tutarlar arasındaki fark olup, bu hesapta paranın zaman değeri dikkate alınarak hesaplama yapılır.

Ancak standart; itfa edilmiş maliyetinden ölçülen ticari alacaklar, sözleşme varlıkları ve kira alacakları için basitleştirilmiş yaklaşımı da düzenlemiş bulunmaktadır. Eğer beklenen zarar karşılığına konu olacak TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat Standardına uygun şekilde doğmuş olmakla birlikte bir finansman bileşeni içermiyor ise veya finansman bileşeni içermekle birlikte bunu ömür boyu beklenen kredi zararına eşit bir tutardan ölçmeyi tercih etmişse, basitleşmiş yaklaşımı kullanabilirler ve beklenen kredi zararlarını ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir düzeyden ölçerler.

Şirket tüm raporlama dönemlerinde itfa edilmiş maliyetinden ölçülen kredi ve alacakları için kolaylaştırılmış yöntemi, ancak somut bir şekilde kredi riski doğmuş alacaklarını genel yaklaşıma göre ömür boyu beklenen kredi riskine uygun şekilde ölçmeyi muhasebe politikası olarak kabul etmiş bulunmaktadır.

(Tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Nakit ve Nakit Benzerleri

TMS/TFRS kapsamında nakit, işletmedeki nakit ile vadesiz mevduatı, nakit benzeri ise, kısa vadeli nakit yükümlülükler için elde bulundurulmuş ve yatırım veya diğer amaçlar için kullanılmayan, tutarı belirli bir nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli ve yüksek likiditeye sahip ve değerindeki değişim riski önemsiz olan varlıkları ifade etmektedir.

Bunlardan kasa hesabının TL bakiyesi gerçeğe uygun değeri olduğu kabul edilen kayıtlı değerleri ile, yabancı para mevcutları T.C. Merkez Bankası tarafından belirlenen alış kurları ile, likit fonlar açıklanan bilanço günü cari değerleri ile değerlendirilir. Kredi kartı sliplerinden izleyen ay tahsil edileceklerde kayıtlı değerleri ile değerlendirilir. Vadeli banka mevduatına, işlemiş gün esas alınarak faiz tahakkuku yapılır.

Ticari Alacaklar

Şirket tarafından bir alıcıya ürün veya hizmet sağlanması sonucunda oluşan ticari alacaklar ertelenen finansman gelirinden netleştirilmiş olarak gösterilir. Belirlenmiş faiz oranı olmayan kısa vadeli alacaklar, faiz tahakkuk etkisinin çok büyük olmaması durumunda, orijinal fatura değerleri üzerinden gösterilmiştir.

Şirket tahsil imkanının kalmadığına dair objektif bir delil olduğu takdirde ilgili ticari alacak için şüpheli alacak karşılığı ayırmaktadır. Objektif deliller, alacağın dava veya icra safhasında veya hazırlığında olması, alıcının, önemli finansal zorluk içine düşmesi, alıcının temerrüde düşmesi veya önemli ve süresi öngörülemeyen bir gecikme yaşanacağına muhtemel olması gibi durumlardır. Söz konusu bu karşılığın tutarı, alacağın kayıtlı değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. Tahsili mümkün tutar, teminatlardan ve güvencelerden tahsil edilebilecek meblağlar dahil olmak üzere tüm nakit akışlarının, oluşan ticari alacağın orijinal etkin faiz oranı esas alınarak iskonto edilen değeridir.

Şüpheli alacak tutarına karşılık ayrılmasını takiben, şüpheli alacak tutarının tamamının veya bir kısmının tahsil edilmesi durumunda, tahsil edilen tutar ayrılan şüpheli alacak karşılığından düşülerek kar veya zarar tablosuna gelir olarak kaydedilir.

Şirket, ticari alacakların belirli sebeplerle değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda (gerçekleşmiş değer düşüklüğü zararları hariçinde), ticari alacaklara ilişkin zarar karşılıklarını “ömür boyu beklenen kredi zararlarına” eşit bir tutardan ölçmektedir. Beklenen kredi zararları, bir finansal aracın beklenen ömrü boyunca kredi zararlarının olasılıklarına göre ağırlıklandırılmış bir tahminidir. Beklenen kredi zararlarının hesaplamasında, Şirket geçmiş kredi zararı deneyimleri ile birlikte geleceğe yönelik tahminleri de dikkate almaktadır.

Şirket, ticari alacaklara ilişkin beklenen kredi zararlarının ölçümünde bir karşılık matrisi kullanmaktadır. İlgili matriste ticari alacakların vadelerinin aşıldığı gün sayısına bağlı olarak belirli karşılık oranları hesaplanmakta ve söz konusu oranlar her raporlama döneminde gözden geçirilerek, gerektiği durumlarda, revize edilmektedir. Beklenen kredi zarar karşılıklarındaki değişim gelir tablosunda “esas faaliyetlerden diğer gelirler / giderler” hesabında muhasebeleştirilmektedir.

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

Ticari borçlar

Ticari borçlar fatura değeri ile kayıtlara yansıtılmakta ve ilerleyen dönemlerde indirgenmiş net değerleri ile taşınmaktadır.

Stoklar

Stoklar, maliyetin ya da net gerçekleşebilir değerinin düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Stoklar ilk giren ilk çıkar yöntemine göre değerlendirilir. Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ile satışı gerçekleştirmek için yüklenilmesi gereken tahmini maliyetlerin toplamının indirilmesiyle elde edilir.

Stokların net gerçekleşebilir değeri maliyetinin altına düştüğünde, stoklar net gerçekleşebilir değerine indirgenir ve değer düşüklüğünün olduğu yılda kar veya zarar tablosuna gider olarak yansıtılır. Daha önce stokların net gerçekleşebilir değere indirgenmesine neden olan koşulların geçerliliğini kaybetmesi veya değişen ekonomik koşullar nedeniyle net gerçekleşebilir değerinde artış olduğu kanıtlandığı durumlarda, ayrılan değer düşüklüğü karşılığı iptal edilir. İptal edilen tutar önceden ayrılan değer düşüklüğü tutarı ile sınırlıdır.

Verilen sipariş avansları ilgili stok muhasebeleştirilinceye kadar "peşin ödenmiş giderler" olarak sınıflandırılır. Bu stoklar maliyet bedeli ile değerlendirilmekte olup, bozulma, son kullanma tarihinin geçmesi gibi sebeplerle değerini yitirenler zarar yazılarak bilançodan çıkarılırlar.

Maddi Duran Varlıklar

Maddi duran varlıklar satın alım maliyet değerlerinden birikmiş amortismanların düşülmesi suretiyle gösterilmektedir.

Maddi duran varlıkların maliyet tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre normal amortisman yöntemi kullanılarak kıst amortismanına tabi tutulur. Yasal defter kayıtlarında amortisman oranı olarak Vergi Usul Yasası'na uygun amortisman uygulamaları kullanılmış olmakla birlikte, ilişik finansal tabloların düzenlenmesinde ekonomik ömür tahminlerine dayalı amortisman oranları kullanılmıştır. Kullanılan amortisman oran tahminleri aşağıdaki gibidir.

<u>Maddi Varlığın Türü</u>	<u>Amortisman Oranı</u>
Binalar	% 2-2,5
Makine ve Teçhizat	% 6-33
Taşıtlar	% 20-25
Döşeme ve Demirbaşlar	% 5-20

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

01.01.-31.12.2019, 2018 ve 2017 Hesap Dönemlerine Ait Finansal Tablolar ve Açıklayıcı Notlar

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

Eğer bir varlığın defter değeri yeniden değerlendirme sonucunda artmışsa, bu artış diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir ve doğrudan özkaynak hesap grubunda yeniden değerlendirme değer artışı adı altında toplanır. Ancak, bir yeniden değerlendirme değer artışı, aynı varlığın daha önce kar ya da zarar ile ilişkilendirilmiş bulunan yeniden değerlendirme değer artışını tersine çevirdiği ölçüde gelir olarak muhasebeleştirilir. Eğer bir varlığın defter değeri yeniden değerlendirme sonucunda azalmışsa, bu azalma gider olarak muhasebeleştirilir. Ancak, bu azalış diğer kapsamlı gelirden bu varlıkla ilgili olarak yeniden değerlendirme fazlasındaki her türlü alacak bakiyesinin kapsamı ölçüsünde muhasebeleştirilir. Diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilen söz konusu azalış, yeniden değerlendirme fazlası başlığı altında özkaynaklarda birikmiş olan tutarı azaltır.

Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Maddi olmayan varlıklar, haklardan oluşmaktadır. Maddi olmayan duran varlıklar, ilk defa maliyet bedelleri ile kayda alınır. Daha sonraki dönemlerde de maliyet bedeli ile değerlendirilir.

Şirket mali tablolarında amortisman oranı olarak Vergi Usul Yasası'na belirtilen ekonomik ömürleri dikkate alınarak amortisman hesaplamıştır. Amortisman ayırma yöntemi olarak normal amortisman yöntemi belirlenmiş ve kıst esasa göre amortisman gideri hesaplanmıştır. Kullanılan amortisman oranları ve yöntemleri aşağıdaki gibidir:

<u>Maddi Olmayan Varlık Türü</u>	<u>Amortisman Oranı</u>
Bilgisayar Programları	% 10-33

Borçlanma Maliyetleri

Tüm faiz giderleri tahakkuk yöntemine göre kar veya zarar tablosuna alınır ve finansman giderleri içinde raporlanır. Kullanılan yabancı para cinsinden kredilerle ilgili olarak gerçekleşen kur farkları (olumlu, olumsuz) finansman maliyetleri ile ilişkilendirilir. Kullanıma hazır hale getirilmesi önemli ölçüde uzun zaman isteyen varlıkların iktisabı için katlanılan finansman maliyetleri varlığın maliyetine ilave edilir.

Borçlanma maliyetleri özellikli bir varlığın satın alınması, inşaatı veya üretimi ile doğrudan ilişkisi kurulabildiği takdirde, ilgili özellikli varlığın maliyetinin bir unsuru olarak aktifleştirilir. Bu tür maliyetler güvenilir bir biçimde ölçülebilmeleri ve gelecekte ekonomik yararlarından işletmenin faydalanabilmesinin muhtemel olması durumunda, varlığın maliyetine dahil edilir. Bu kapsamda olmayan borçlanma maliyetleri ise oluştuğu tarihte giderleştirilir. Aktifleştirilen borçlanma maliyetleri nakit tablosu içinde maddi ve maddi olmayan duran varlık alımlarında sınıflanmıştır.

İlişkili Taraflar

Şirket'in ilişkili tarafları, hissedarlık, sözleşmeye dayalı hak, aile ilişkisi veya benzeri yollarla karşı tarafı doğrudan ya da dolaylı bir şekilde kontrol edebilen veya önemli derecede etkileyebilen kuruluşları kapsamaktadır.

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

Ekteki finansal tablolarda Şirket'in hissedarları ve bu hissedarlar tarafından sahip olunan şirketlerle, bunların kilit yönetici personeli ve ilişkili oldukları bilinen diğer şirketler, ilişkili taraflar olarak tanımlanmıştır.

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında, taraf Şirket ile ilişkili sayılır:

i) Söz konusu tarafın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birden fazla aracı yoluyla:

- Şirket'i kontrol etmesi, Şirket tarafından kontrol edilmesi ya da

- Şirket ile ortak kontrol altında bulunması (ana ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve aynı iş dalındaki bağlı ortaklıklar dâhil olmak üzere);

- Şirket üzerinde önemli etkisinin olmasını sağlayacak payının olması; veya Şirket üzerinde ortak kontrole sahip olması;

ii) Tarafın, Şirket'in bir iştiraki olması;

iii) Tarafın, Şirket'in ortak girişimci olduğu bir iş ortaklığı olması;

iv) Tarafın, Şirket'in veya ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması;

v) Tarafın, (i) ya da (iv) maddelerinde bahsedilen herhangi bir bireyin yakın bir aile üyesi olması;

vi) Tarafın; kontrol edilen, ortak kontrol edilen ya da önemli etki altında veya (iv) ya da (v) maddelerinde bahsedilen herhangi bir bireyin doğrudan ya da dolaylı olarak önemli oy hakkına sahip olduğu bir işletme olması veya

vii) Tarafın, işletmenin ya da işletme ile ilişkili taraf olan bir işletmenin çalışanlarına işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planları olması gerekir.

İlişkili taraflarla yapılan işlem, ilişkili taraflar arasında kaynaklarının, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Şirketin ilişkili işlemlerden kaynaklanan borç ve alacak tutarları ile alım ve satım tutarları Not 7'de açıklanmıştır.

Varlıklarda Değer Düşüklüğü

TMS 36- Varlıklarda Değer Düşüklüğü Standardına göre; iç ve dış ekonomik göstergeler gerektirdiğinde, maddi, maddi olmayan varlıklar ve şerefiyenin defter değerleri ile geri kazanılabilir değerlerinin karşılaştırılması gerekir. Eğer varlığın defter değeri geri kazanılabilir değerini aştığı tahmin ediliyor ise varlığın değerinde değer düşüklüğünün olduğu kabul edilir. Geri kazanılabilir değer; kullanım fiyatı ile piyasa fiyatından düşük olanıdır. Tahmin edilen değer düşüklüğü tespitini yapıldığı dönemde zarar kaydedilir. İlgili dönemde şirket varlıkları üzerinde değer düşüklüğü tespit edilmemiştir.

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

Kıdem Tazminatı ve Çalışanlara Sağlanan Fayda Planları

I. Çalışanlara Sağlanan Kısa Vadeli Fayda Planları

Şirket, çalıştırdığı işçilere verdikleri hizmetler karşılığı olarak ücret ödemektedir. Hizmetin verildiği dönemde hizmetin ödenmesi esas olmakla birlikte, henüz ödenmeyenler bilançoda diğer borçlar içinde yer alır. Bunlar için bir katkı planı bulunmamaktadır. Eğer işçiye yasal olarak kazandığı izin hakkı kullanılmaz ise ve bunun kullanımı izleyen yılla taşınıyor ise bunun için yapılacak ödemenin miktarı hesapların ve bilançoda "Çalışanlara Sağlanan Kısa Vadeli Faydalara İlişkin Karşılıklar" içinde raporlanırlar. Bunların bilançoya taşınmasında ödeneceği beklenen tarihe göre bir iskontoya tabi tutma işlemi gerçekleştirilmez.

II. Çalışanlara Sağlanan Uzun Vadeli Fayda Planları

Mevcut İş Kanunu, şirketi kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen personel dışındaki her personele her bir hizmet yılı için en az 30 günlük kıdem tazminatı ödemekle yükümlü tutmaktadır.

Bu nedenle şirketin taşıdığı toplam yükü ifade eden gelecekteki ödemeleri tahmin etmesi ve tahminlerle bulunan ödemelerin iskontoya tabi tutularak net bugünkü değere getirilmesi gerekmektedir.

Şirket bu amaçla "birim yükümlülük yöntemi" veya "beklenen hakların net şimdiki değeri" yöntemini kullanmakta ve böylece bilanço günü itibarıyla toplam yükümlülüğünün iskonto edilmiş net değerini raporlamaktadır.

Şirket buna uygun şekilde, personelin emekliliğini doldurduğu gün emekli olacağı varsayımı ile ileriye yönelik olarak, emekli olduklarında veya işten çıkarıldıklarında ödeneceği tahmin edilen kıdem tazminatı yükümlülüğünü bulmaya çalışır.

Personelin gelecekte belirli bir tarihte emekli olacağı varsayımı yapılır ve kıdem tazminatının da bu tarihte ödeneceği kabul edilir. Ödeneceği tahmini yapılan bu toplam yükümlülüğün içinde personelin bilanço tarihi itibarıyla kıdem nedeniyle almaya hak kazandığı bölümün net bu günkü değeri kıdem tazminatı karşılığı olarak bilançoya alınır.

Geçmiş dönemlerde kıdem tazminatı almaya hak kazanmadan ayrılan personel sayısının toplam personel sayısına oranının ileriki dönemlerde de aynen tekrarlanacağını varsayılır ve toplam yük bu oranda azaltılır. Gelecekte ödenecek yükümlülüğün bilanço gününün değerine indirgenmesinde kullanılan iskonto oranı ise borsada işlem gören uzun vadeli devlet tahvillerinin ortalamasıdır. İki dönem arasında değişen toplam kıdem tazminatı yükü, faiz maliyeti, cari dönem hizmet maliyeti ve aktüeryal kazanç ve kayıp kısımlarına ayrılır.

(Tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Faiz Maliyeti; bir önceki hesap döneminde bilanço da yer alan yükümlülüğün dönem içinde kullanımının maliyetidir ve çalışmaya devam eden kişilere ilişkin yükümlülüğün dönem başındaki tutarının, o yılda kullanılan iskonto oranı ile çarpılmış tutarıdır. Bu tutar Kar Zarar Tablosunda finansman giderleri içinde raporlanır.

Cari dönem hizmet maliyeti ise içinde bulunulan hesap döneminde çalışanların çalışmaları karşılığında hak ettikleri kıdem tazminatının ödeneceği dönemde ulaşması beklenen tutarının iskonto oranı ile bilanço gününe getirilmesinden kaynaklanan kısmıdır. Bunun dışındaki farklar ise aktüeryal kazanç ve kayıpları yansıtır. Cari Dönem Hizmet Maliyeti Kar Zarar Tablosu’nda çalışanın hizmet yerinin maliyeti olarak raporlanırlar. Bir önceki dönemde hesaplar yapılırken yapılan tahmin ve varsayımlar ile gerçekleşenlerin farkından oluşan Aktüeryal Kazanç ve Kayıplar ise Diğer Kapsamlı Gelirler içinden geçirildikten sonra bilançoda özkaynaklar içerisinde raporlanırlar.

Şirketin çalışanları için herhangi Katkı Planı bulunmamaktadır.

Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler ile Ertelenmiş Vergi

Cari yıl vergi borcu, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden ve bilanço tarihinde geçerli olan vergi oranları ile hesaplanan vergi yükümlülüğünü içermektedir.

Türkiye’deki bir işyeri ya da daimî temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden kurumlar ile Türkiye’de yerleşik kurumlara ödenen kar paylarından (temettüler) stopaj yapılmaz. Bunların dışında yapılan temettü ödemeleri %15 oranında stopaja tabidir. Karın sermayeye ilavesi kar dağıtımı sayılmaz ve stopaj uygulanmaz.

Şirketler üçer aylık mali karları üzerinden %22 oranında (2018-2019-2020 yıllarında geçerli) geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 14’üncü gününe kadar beyan edip 17’inci günü akşamına kadar öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Geçici vergi, devlete karşı olan herhangi bir başka mali borçlara da mahsup edilebilir.

Türkiye’de ödenecek vergiler konusunda vergi otoritesi ile mutabakat sağlamak gibi bir uygulama bulunmamaktadır. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın 25’inci günü akşamına kadar bağlı bulunulan vergi dairesine verilir. Bununla beraber, vergi incelemesine yetkili makamlar beş yıl zarfında muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve hatalı işlem tespit edilirse ödenecek vergi miktarları değişebilir.

Türk vergi mevzuatına göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönem kurum kazancından indirilebilirler. Ancak, mali zararlar, geçmiş yıl karlarından mahsup edilemez.

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

Ertelenen Vergi Varlığı/Ertelenen Vergi Yükümlülüğü

Ertelenen vergi varlık ve yükümlülükleri, bilanço kalemlerinin TMS/TFRS'lere göre yeniden düzenlenmesi sonucunda oluşan değerler ile vergi yasalarına göre değerleri arasındaki geçici farkların etkileri dikkate alarak hesaplanmaktadır. Söz konusu geçici farklar genellikle gelir ve giderlerin, doğuş zamanlarının, vergi yasaları ile muhasebe standartlarında farklı düzenlenmesinden kaynaklanır.

Ertelenen vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasalaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir.

Eğer aktiflerin yeniden değerlendirilmiş değerleri veya TMS/TFRS'lere göre bulunan değeri, vergi değerlerinden yüksekse vergilendirilebilir geçici farklara, aksi ise yani muhasebe değerleri vergi değerlerinden küçük ise, indirilebilir geçici farklara neden olurlar. Yine pasiflerde muhasebe değeri vergi değerlerinden yüksek ise indirilebilir geçici farkları, küçük ise vergilendirilebilir geçici farklara neden olurlar. Bu farklar aktif veya pasifler bilanço dışına çıktıklarında veya amortisman ve itfa gibi nedenlerle ileri bir tarihte ortadan kalkarlar. İşte vergilendirilebilir geçici farklar bu farkların ortadan kalkacağı beklendiği tarihte beklenen vergi oranlarına göre ertelenmiş vergi yükümlülüğüne ve indirilebilir geçici farklarda farkın ortadan kalkacağı beklendiği tarihteki beklenen vergi oranlarına göre ertelenmiş vergi alacağı hesaplanmasına neden olurlar.

Türkiye'de kurumlar vergisinde tek bir oran (%22) geçerli olduğundan farklara ilişkin ertelenen vergiler bu oran üzerinden hesaplanır. Ancak Kurumlar Vergisi Kanunu'nda yer alan istisnalar bu oranı değiştirebilir. Ertelenen vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

Ertelenen vergi yükümlülükleri, Şirket'in geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenen vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte ilgili farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartlarıyla hesaplanmaktadır.

Ertelenen vergi varlığının kayıtlı değeri, her bilanço tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenen vergi varlığının kayıtlı değeri, bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkân verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı ölçüde azaltılır.

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

Ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Şirket'in cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

Doğrudan özkaynakta alacak ya da borç olarak muhasebeleştirilen kalemlere ilişkin ertelenmiş vergi de doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilir. Diğer taraftan farklara neden olan işlem gelir veya gider olarak Kar Zarar'da muhasebeleştirilmiş ise bunların ertelenmiş vergi etkileri de dönem vergisini düzeltici bir şekilde bir vergi geliri veya gideri şeklinde muhasebeleştirilir.

Türkiye'de mali zararlar beş yıl boyunca ileriye taşınarak, eğer yeterli kar elde edilmiş ise bu kardan düşülebilir. Bu nedenle mali zararlar nedeniyle ilerde tasarruf edilebileceği beklenen vergi tutarı kadar ertelenmiş vergi alacağının doğması beklenir ve muhasebeleştirilir.

Nakit Akımın Raporlanması

Şirket net varlıklarındaki değişimleri, finansal yapısını ve nakit akımlarının tutar ve zamanlamasını değişen şartlara göre yönlendirme yeteneği hakkında mali tablo kullanıcılarına bilgi vermek üzere, nakit akım tablolarını düzenlemektedir. İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımları, Şirket'in faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımlarını gösterir. Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akımları, Şirket'in yatırım faaliyetlerinde (duran varlık yatırımları ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akımlarını gösterir. Finansal faaliyetlere ilişkin nakit akımları, Şirket'in finansal faaliyetlerde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir. Nakit ve nakit benzeri değerler, nakit ve banka mevduatı ile tutarı belirli nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli, yüksek likiditeye sahip ve vadesi 3 ay veya daha kısa olan yatırımları içermektedir.

Karşılıklar, Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Şarta Bağlı Varlıklar

Şirket'in, geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğünün bulunması, bu yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebiliyor olması durumunda ilgili yükümlülük, karşılık olarak mali tablolara alınır. Şarta bağlı yükümlülükler, ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin muhtemel hale gelip gelmediğinin tespiti amacıyla sürekli olarak değerlendirmeye tabi tutulur.

Şarta bağlı yükümlülük olarak işleme tabi tutulan kalemler için gelecekte ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin muhtemel hale gelmesi durumunda, bu şarta bağlı yükümlülük, güvenilir tahmin yapılmadığı durumlar hariç, olasılıktaki değişikliğin meydana geldiği dönemin finansal tablolarında karşılık olarak kayıtlara alınır.

Şirket şarta bağlı yükümlülüklerin muhtemel hale geldiği ancak ekonomik fayda içeren kaynakların tutarı hakkında güvenilir tahminin yapılmaması durumunda ilgili yükümlülüğü dipnotlarda göstermektedir.

(Tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve mevcudiyeti işletmenin tam olarak kontrolünde bulunmayan bir veya daha fazla kesin olmayan olayın gerçekleşip gerçekleşmemesi ile teyit edilecek olan varlık, şarta bağlı varlık olarak değerlendirilir.

Ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeye girme ihtimalinin yüksek bulunması durumunda şarta bağlı varlıklar dipnotlarda açıklanır. Karşılık tutarının ödenmesi için kullanılan ekonomik faydaların tamamının ya da bir kısmının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda tahsil edilecek olan tutar, bu tutarın geri ödenmesinin kesin olması ve tutarın güvenilir bir şekilde hesaplanması durumunda, bir varlık olarak muhasebeleştirilir.

Netleştirme

Finansal varlıklar ve yükümlülükler, yasal olarak netleştirme hakkı var olması, net olarak ödenmesi veya tahsilinin mümkün olması veya varlığın elde edilmesi ile yükümlülüğün yerine getirilmesinin eş zamanlı olarak gerçekleşebilmesi halinde, bilançoda net değerleri ile gösterilirler.

Pay Başına Kazanç

Dönem net karının ilgili olduğu dönemin ağırlıklı ortalama hisse sayısına bölümü ile bulunan tutardır. Ancak nakdi bir sermaye artırımından mevcut iç kaynakların esas sermayeye eklenmesi ve karşılığında bedelsiz hisse senedi verilmesi durumunda (bölünme), son cari yıl ile önceki yılların karşılaştırmasını mümkün kılmak için önceki yılın hisse başına kazançları, sanki önceki yılda aynı sayıda hisse varmış gibi düzeltmeye tabi tutulur. Yıl içerisinde şirket sermayesi ve hisse adedinde herhangi bir değişim söz konusu değildir.

Bilanço Tarihinden Sonra Meydana Gelen Olaylar

Bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirme tarihi arasında, işletme lehine veya aleyhine ortaya çıkan olayları ifade eder. Bilanço tarihi itibarıyla söz konusu olayların var olduğuna ilişkin yeni deliller olması veya ilgili olayların bilanço tarihinden sonra ortaya çıkması durumunda, Şirket söz konusu hususları ilgili dipnotlarında açıklamaktadır.

Şirket; bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, mali tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir.

İşletmenin Sürekliliği

Şirket'in finansal tabloları, Şirket'in önümüzdeki bir yılda ve faaliyetlerinin doğal akışı içerisinde varlıklarından fayda elde edeceği ve yükümlülüklerini yerine getireceği varsayımı altında işletmenin sürekliliği esasına göre hazırlanmıştır.

3. İŞLETME BİRLEŞMELERİ

Şirket, Türk Mimari Yapı Anonim Şirketi ile 03.07.2019 tarihinde 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na uygun olarak tüm aktif ve pasifinin bir bütün halinde birleşmiştir. Birleşme tarihi itibarı ile Mehmet Berat BATTAL her iki şirketin de %100'üne sahiptir.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

01.01.-31.12.2019, 2018 ve 2017 Hesap Dönemlerine Ait Finansal Tablolar ve Açıklayıcı Notlar

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

4. NAKİT VE NAKİT BENZELERİ

Şirketin nakit ve nakit benzeri varlıkları aşağıdaki gibidir.

	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Bankadaki Nakit	1.554.913	6.875.683	824.422
-Vadesiz Mevduatlar	1.554.913	6.875.683	824.422
	1.554.913	6.875.683	824.422

Şirketin TFRS 9 kapsamında cari dönem bankalar değer düşüklüğü 24.093 TL'dir. (31.12.2018: 30.778 TL, 31.12.2017: 22.838 TL'dir.)

5. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar (Kısa Vadeli)	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Türk Mimari Yapı A.Ş.	-	14.763.738	12.600.580
Türkplast Sağlık Ürünleri A.Ş.	25.321.653	25.895.494	10.221.711
Türk Oluklu Mukavva A.Ş.	5.117.231	9.946.081	698.177
Serum Depo A. Ş.	-	256.540	46.865
	30.438.884	50.861.853	23.567.333

İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar (Kısa Vadeli)	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Mehmet Berat BATTAL	20.441.405	16.433.278	5.326.347
Battal Holding A.Ş.	1.688.945	1.622.975	1.474.469
	22.130.350	18.056.253	6.800.816

İlişkili Taraflara Ticari Borçlar (Kısa Vadeli)	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Serum Depo A. Ş.	4.324.526	-	-
Türkplast Sağlık Ürünleri A.Ş.	259.596	252.461	-
Türk Oluklu Mukavva A.Ş.	-	23.225	-
	4.584.122	275.686	-

Cari yıl içerisinde Yönetim Kurulu'na yapılan maaş ve benzeri ödemelerin toplamı 836.503,21-TL'dir. (31.12.2018: 838.045,81-TL, 31.12.2017: 735.507,99-TL)

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi
01.01.-31.12.2019,2018 ve 2017 Hesap Dönemlerine Ait Finansal Tablolara ve Açıklayıcı Dipnotlara
(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

31 Aralık 2019 ve 2018 yıllarına ait ilişkili taraflarla yapılan alım-satımların detayları aşağıda belirtilmiştir.

31.12.2019

İlişkili Olan Taraflarla İşlemler	Türkplast Sağlık Ürünleri A.Ş.	Türk Oluklu Mukavva A.Ş.	Serum Depo A. Ş.	Battal Holding A.Ş.	Türk Mimari Yapı A.Ş.
Ham madde Alımları	13.658.563	-	-	-	-
Ham madde Satışları	-	-	1.177.162	-	-
Kira Giderleri	139.596	-	-	-	-
İşçilik Gelirleri	-	3.883.389	-	-	-
Diğer Giderler	-	1.787.202	-	-	-

31.12.2018

İlişkili Olan Taraflarla İşlemler	Türkplast Sağlık Ürünleri A.Ş.	Türk Oluklu Mukavva A.Ş.	Serum Depo A. Ş.	Battal Holding A.Ş.	Türk Mimari Yapı A.Ş.
Ham madde Alımları	4.140.415	444.158	-	-	-
Ticari Mal Satışları	487.767	-	-	-	-
Kira Giderleri	120.000	-	7.080	7.080	7.080
İşçilik Gelirleri	-	2.820.640	-	-	-
Diğer Giderler	254.139	-	-	-	-

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

01.01.-31.12.2019, 2018 ve 2017 Hesap Dönemlerine Ait Finansal Tablolar ve Açıklayıcı Notlar

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

6. TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR

Kısa vadeli ticari alacakların detayı aşağıdaki gibidir.

Kısa Vadeli Ticari Alacaklar

	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Alıcılar	57.158.359	918.755	47.421
Alacak Senetleri	16.028.982	5.161.362	-
İlişkili Taraflardan Alacaklar	30.505.471	50.882.393	24.017.163
Alacak Reeskontu (-)	(3.581.766)	(2.009.825)	(450.719)
TFRS-9 Kapsamında Ayrılan Karşılık	(605.467)	(119.950)	-
	<u>99.505.579</u>	<u>54.832.735</u>	<u>23.613.865</u>

(*) Şirketin İlişkili Taraflardan alacakları Not 5'te detaylı olarak açıklanmıştır. Ticari alacakların ortalama tahsilat süresi 75 gündür.

Şirketin 31.12.2019 tarihi itibarıyla senetli alacaklarının vade detayları aşağıdaki gibidir.

	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
1-3 ay	9.358.934	4.282.702	-
3-6 ay	6.240.048	878.660	-
6-9 ay	400.000	-	-
9-12 ay	30.000	-	-
	<u>16.028.982</u>	<u>5.161.362</u>	<u>-</u>

Kısa vadeli ticari borçların detayı aşağıdaki gibidir.

Kısa Vadeli Ticari Borçlar

	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Satıcılar	26.750.536	21.885.978	5.918.031
Borç Senetleri	41.276.249	25.147.267	5.929.064
İlişkili Taraflara Borçlar*	4.585.478	280.627	-
Borç Senetleri Reeskontu (-)	(2.968.060)	(1.381.146)	(268.458)
	<u>69.644.203</u>	<u>45.932.726</u>	<u>11.578.637</u>

(*) Şirketin İlişkili Taraflara olan borçları Not 5'te detaylı olarak açıklanmıştır. Ticari borçların ortalama ödeme süresi 75 gündür.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

01.01.-31.12.2019, 2018 ve 2017 Hesap Dönemlerine Ait Finansal Tablolar ve Açıklayıcı Notlar

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

Şirketin 31.12.2019 tarihi itibarıyla senetli borçlarının vade detayları aşağıdaki gibidir.

	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
1-3 ay	24.671.704	22.651.633	2.431.184
3-6 ay	8.786.740	2.495.634	2.944.955
6-9 ay	3.020.000	-	356.856
9-12 ay	4.797.805	-	196.070
	<u>41.276.249</u>	<u>25.147.267</u>	<u>5.929.064</u>

7. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

Şirketin 31.12.2019 tarihi itibarıyla kısa vadeli diğer alacakların detayı aşağıdaki gibidir.

Kısa Vadeli Diğer Alacaklar

	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Verilen Depozito ve Teminatlar	2.625	19.372	11.297
Ortaklardan Alacaklar	20.441.405	16.433.278	5.326.347
Diğer Çeşitli Alacaklar	136.277	132.007	-
İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar	1.688.945	1.622.975	1.474.469
	<u>22.269.252</u>	<u>18.207.632</u>	<u>6.812.113</u>

(*) Şirketin İlişkili Taraflardan alacakları Not 5'de detaylı olarak açıklanmıştır.

Kısa vadeli diğer borçların detayı aşağıdaki gibidir.

Kısa Vadeli Diğer Borçlar

	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
İlişkili Taraflara Diğer Borçlar	948.811	-	875.997
Ödenecek Vergi ve Fonlar	379.622	449.857	121.371
Ödenecek Diğer Yükümlülükler	17.095	988.010	-
	<u>1.345.528</u>	<u>1.437.867</u>	<u>997.368</u>

(*) Şirketin İlişkili Taraflara olan borçları Not 5'de detaylı olarak açıklanmıştır.

Şirketin 31.12.2019 tarihi itibarıyla uzun vadeli diğer borcu bulunmamaktadır. (31 Aralık 2018 ve 2017: Bulunmamaktadır.)

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

01.01.-31.12.2019, 2018 ve 2017 Hesap Dönemlerine Ait Finansal Tablolar ve Açıklayıcı Notlar

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

8. STOKLAR

	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
İlkmadde ve Malzeme	7.685.396	3.002.605	1.230.955
Yarı Mamuller Üretim	56.667	1.031.759	2.926.558
Mamuller	4.393.318	1.848.681	838.957
Ticari Mallar	1.313.165	-	288.541
Diğer Stoklar	-	2.046.403	767.881
Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	-	(62.480)	(39.231)
	<u>13.448.546</u>	<u>7.866.968</u>	<u>6.013.661</u>

Stoklar maliyet değeri ile muhasebeleştirilmektedir.

9. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER

Peşin ödenmiş kısa vadeli giderlerin detayı aşağıdaki gibidir.

Kısa Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
İlişkili Olmayan Taraflara Verilen Sipariş Avansları	13.070.141	6.823.346	2.593.868
Gelecek Aylara Ait Giderler	12.489	851.572	107.057
	<u>13.082.630</u>	<u>7.674.918</u>	<u>2.700.925</u>

10. ERTELENMİŞ GELİRLER

Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Alınan Sipariş Avansları	3.514.545	1.136.045	2.412.112
Sat Geri Kirala İşleminde Ertelenmiş Gelir	2.838.889	2.838.889	2.838.889
	<u>6.353.434</u>	<u>3.974.934</u>	<u>5.251.001</u>

Uzun Vadeli Ertelenmiş Gelirler	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Sat Geri Kirala İşleminde Ertelenmiş Gelir	4.907.777	7.746.666	10.585.555
	<u>4.907.777</u>	<u>7.746.666</u>	<u>10.585.555</u>

Sat Geri Kiralama Vade Tablosu	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
1 yıl vadeli	2.838.889	2.838.889	2.838.889
1 - 2 yıl arası vadeli	2.838.889	2.838.889	2.838.889
2 - 3 yıl arası vadeli	2.068.888	2.838.889	2.838.889
3 - 4 yıl arası vadeli	-	2.068.888	2.838.889
4 - 5 yıl arası vadeli	-	-	2.068.888
	<u>7.746.666</u>	<u>10.585.555</u>	<u>13.424.444</u>

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

01.01.-31.12.2019, 2018 ve 2017 Hesap Dönemlerine Ait Finansal Tablolar ve Açıklayıcı Notlar

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

11. MADDİ DURAN VARLIKLAR

Duran Varlık	1.01.2019	Girişler	Çıkışlar	31.12.2019
Arsa ve Araçlar	4.132.875	-	-	4.132.875
Binalar	24.648.029	-	-	24.648.029
Makine Tesis ve Cihazlar	38.248.983	17.511.659	(2.485.716)	53.274.926
Taşıtlar	876.715	261.556	(76.067)	1.062.205
Demirbaşlar	2.062.144	2.721.140	-	4.783.284
Özel Maliyetler	207.738	-	-	207.738
Yapılmakta Olan Yatırımlar	29.628.614	4.421.266	-	34.049.880
	99.805.097	24.915.621	(2.561.782)	122.158.935
Birikmiş Amortisman	1.01.2019	Dönem Gideri	Çıkışlar	31.12.2019
Binalar	(950.497)	(497.350)	-	(1.447.847)
Makine Tesis ve Cihazlar	(5.788.978)	(3.796.730)	373.204	(9.212.505)
Taşıtlar	(395.015)	(117.262)	31.547	(480.730)
Demirbaşlar	(674.651)	(318.222)	-	(992.873)
Özel Maliyetler	(96.186)	(13.700)	-	(109.886)
	(7.905.326)	(4.743.264)	404.751	(12.243.840)
Maddi Duran Varlıklar (Net)	91.899.772			109.915.096

Maddi Duran Varlıklar için 2018 döneminde hesaplanan amortisman giderlerinin toplamı 4.743.264 TL dir. Bu tutarın 4.350.621 TL'si Satılan Mamuller Maliyeti Giderlerinde, 392.643 TL'si Genel Yönetim Giderlerinde muhasebeleştirilmiştir. Varlık değer düşüklüğü testine tabi tutulmayı gerektiren bir duruma rastlanmamıştır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

01.01.-31.12.2019, 2018 ve 2017 Hesap Dönemlerine Ait Finansal Tablolara ve Açıklayıcı Notlara

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

Duran Varlık	1.01.2018	Girışler	Çıkışlar	31.12.2018
Arsa ve Araçlar	4.132.875	-	-	4.132.875
Binalar	24.648.029	-	-	24.648.029
Makine Tesis ve Cihazlar	25.473.601	13.792.452	(1.017.070)	38.248.983
Taşıtlar	1.015.715	-	(139.000)	876.715
Demirbaşlar	1.774.917	287.227	-	2.062.144
Özel Maliyetler	70.738	137.000	-	207.738
Yapılmakta Olan Yatırımlar	27.682.914	1.945.700	-	29.628.614
	84.798.788	16.162.379	(1.156.070)	99.805.097

Birikmiş Amortisman	1.01.2018	Dönem Gideri	Çıkışlar	31.12.2018
Binalar	(453.147)	(497.350)	-	(950.497)
Makine Tesis ve Cihazlar	(3.258.658)	(2.756.167)	225.848	(5.788.977)
Taşıtlar	(289.665)	(113.525)	8.175	(395.015)
Demirbaşlar	(479.684)	(194.967)	-	(674.651)
Özel Maliyetler	(56.590)	(39.596)	-	(96.186)
	(4.537.744)	(3.601.604)	234.023	(7.905.325)

Maddi Duran Varlıklar (Net)	80.261.045			91.899.772
-----------------------------	------------	--	--	------------

Maddi Duran Varlıklar için 2018 döneminde hesaplanan amortisman giderlerinin toplamı 3.601.604 TL'dir. Bu tutarın 3.310.058 TL'si Satılan Mamuller Maliyeti Giderlerinde, 291.546 TL'si Genel Yönetim Giderlerinde muhasebeleştirilmiştir. Varlık değer düşüklüğü testine tabi tutulmayı gerektiren bir duruma rastlanmamıştır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

01.01.-31.12.2019, 2018 ve 2017 Hesap Dönemlerine Ait Finansal Tablolar ve Açıklayıcı Notlar

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

Duran Varlık	1.01.2017	Girişler	Çıkışlar	31.12.2017
Arsa ve Araziler	4.132.875	-	-	4.132.875
Binalar	9.648.029	15.000.000	-	24.648.029
Makine Tesis ve Cihazlar	16.199.631	-	-	25.473.601
Taşıtlar	876.715	139.000	-	1.015.715
Demirbaşlar	1.472.522	302.395	-	1.774.917
Özel Maliyetler	70.738	-	-	70.738
Yapılmakta Olan Yatırımlar	4.132.875	23.550.039	-	27.682.914
	36.533.384	51.171.542	-	84.798.788

Birikmiş Amortisman	1.01.2017	Dönem Gideri	Çıkışlar	31.12.2017
Binalar	(164.016)	(289.131)	-	(453.147)
Makine Tesis ve Cihazlar	(1.438.557)	(1.820.100)	-	(3.258.657)
Taşıtlar	(175.836)	(113.829)	-	(289.665)
Demirbaşlar	(299.500)	(180.184)	-	(479.684)
Özel Maliyetler	(42.443)	(14.148)	-	(56.590)
	(2.120.352)	(2.417.391)	-	(4.537.743)

Maddi Duran Varlıklar (Net) **34.413.032** **80.261.045**

Maddi Duran Varlıklar için 2017 döneminde hesaplanan amortisman giderlerinin toplamı 2.417.391 TL'dir. Bu tutarın 2.163.144 TL'si Satılan Mamuller Maliyeti Giderlerinde, 254.247 TL'si Genel Yönetim Giderlerinde muhasebeleştirilmiştir. Varlık değer düşüklüğü testine tabi tutulmayı gerektiren bir duruma rastlanmamıştır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

01.01.-31.12.2019, 2018 ve 2017 Hesap Dönemlerine Ait Finansal Tablolar ve Açıklayıcı Notlar

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

12. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

Maliyet Bedeli	1.01.2019	Girişler	Çıkışlar	31.12.2019
Haklar	933.645	483.545	-	1.417.190
	933.645	483.545	-	1.417.190

Birikmiş Amortisman	1.01.2019	Dönem Gideri	Çıkışlar	31.12.2019
Haklar	(748.215)	(49.942)	-	(798.157)
	(748.215)	(49.942)	-	(798.157)

Net Değeri	185.430			619.033
------------	---------	--	--	---------

Maddi Olmayan Duran Varlıklar için hesaplanan 2019 dönem amortisman giderlerinin toplamı 49.942-TL'dir. Bu tutarın 1.909 TL'si Satılan Mamuller Maliyetine, 48.033 TL'si Genel Yönetim Giderlerinde muhasebeleştirilmiştir. Varlık değer düşüklüğü testine tabi tutulmayı gerektiren bir duruma rastlanmamıştır.

Maliyet Bedeli	1.01.2018	Girişler	Çıkışlar	31.12.2018
Haklar	933.645	-	-	933.645
	933.645	-	-	933.645

Birikmiş Amortisman	1.01.2018	Dönem Gideri	Çıkışlar	31.12.2018
Haklar	(647.130)	(101.085)	-	(748.215)
	(647.130)	(101.085)	-	(748.215)

Net Değeri	286.515			185.430
------------	---------	--	--	---------

Maddi Olmayan Duran Varlıklar için hesaplanan 2018 dönem amortisman giderlerinin toplamı 101.085-TL'dir. Bu tutarın 1.909 TL'si Satılan Mamuller Maliyetine, 99.176 TL'si Genel Yönetim Giderlerinde muhasebeleştirilmiştir. Varlık değer düşüklüğü testine tabi tutulmayı gerektiren bir duruma rastlanmamıştır.

(Tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Maliyet Bedeli	1.01.2017	Girişler	Çıkışlar	31.12.2017
Haklar	819.046	114.599	-	933.645
	819.046	114.599	-	933.645
Birikmiş Amortisman	1.01.2017	Dönem Gideri	Çıkışlar	31.12.2017
Haklar	(546.531)	(100.598)	-	(647.130)
	(546.531)	(100.598)	-	(647.130)
Net Değeri	272.515			286.515

Maddi Olmayan Duran Varlıklar için hesaplanan 2017 dönem amortisman giderlerinin toplamı 100.598-TL'dir. Bu tutarın 1.908 TL'si Satılan Mamuller Maliyetine, 98.690 TL'si Genel Yönetim Giderlerinde muhasebeleştirilmiştir. Varlık değer düşüklüğü testine tabi tutulmayı gerektiren bir duruma rastlanmamıştır.

13. KULLANIM HAKKI VARLIKLARI VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Şirket bina ve binek araç kiralaması yapmaktadır. Binalara ilişkin olarak yapılan kiralama sözleşmeleri genellikle bir yıllık yapılmakta ve belirli bir kira artışı sonrasında her yıl yenilenmektedir. Bu şekilde olan binalara ait sözleşmelerde 1.1.2018 tarihli sözleşmeler yeni sözleşme olarak esas alınmış ve bu tarihten itibaren 5 yıl süre ile süre uzatma opsiyonunun kullanılacağı varsayımı yapılmıştır. Binek araçlar için ortalama kira süresi 3 yıl olup, sözleşme süresi esas alınarak muhasebeleştirilmiştir.

	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Kullanım Hakkı Varlıklar	1.155.202	1.155.202	-
Kullanım Hakkı Varlıkları Amortismanı (-)	(433.587)	(202.546)	-
	721.615	952.656	-

Kullanım hakkı yükümlülükleri finansal borçlar dipnotu altında açıklanmıştır.

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

14. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Şirket tarafından verilen teminat, rehin ve ipotek dağılımı aşağıdaki gibidir;

<u>31.12.2019</u>	<u>USD</u>	<u>Euro</u>	<u>TL</u>	<u>TL Karşılığı</u>
A. Kendi tüzel kişiliği adına verilmiş olan TRİ' lerin toplam tutarı	-	-	95.895.013	95.895.013
<i>Teminat mektupları</i>	-	-	4.395.013	4.395.013
<i>İpotekler</i>	-	-	91.500.000	91.500.000
<i>Rehinler</i>	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine verilmiş olan TRİ' lerin toplam tutarı	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ' ler	-	-	-	-
D. Kurumsal Yönetim Tebliği'nin 12/2 maddesi çerçevesinde vermiş olduğu TRİ' ler	-	-	-	-
	-	-	-	95.895.013
<u>31.12.2018</u>	<u>USD</u>	<u>Euro</u>	<u>TL</u>	<u>TL Karşılığı</u>
A. Kendi tüzel kişiliği adına verilmiş olan TRİ' lerin toplam tutarı	-	-	70.128.023	70.128.023
<i>Teminat mektupları</i>	-	-	128.023	128.023
<i>İpotekler</i>	-	-	70.000.000	70.000.000
<i>Rehinler</i>	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine verilmiş olan TRİ' lerin toplam tutarı	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ' ler	-	-	-	-
D. Kurumsal Yönetim Tebliği'nin 12/2 maddesi çerçevesinde vermiş olduğu TRİ' ler	-	-	-	-
E. Diğer verilen TRİ' lerin toplam tutarı	-	-	-	-
	-	-	-	70.128.023
<u>31.12.2017</u>	<u>USD</u>	<u>Euro</u>	<u>TL</u>	<u>TL Karşılığı</u>
A. Kendi tüzel kişiliği adına verilmiş olan TRİ' lerin toplam tutarı	-	-	33.378.475	33.378.475
<i>Teminat mektupları</i>	-	-	3.378.475	3.378.475
<i>İpotekler</i>	-	-	30.000.000	30.000.000
<i>Rehinler</i>	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine verilmiş olan TRİ' lerin toplam tutarı	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ' ler	-	-	-	-
D. Kurumsal Yönetim Tebliği'nin 12/2 maddesi çerçevesinde vermiş olduğu TRİ' ler	-	-	-	-
E. Diğer verilen TRİ' lerin toplam tutarı	-	-	-	-
	-	-	-	33.378.475

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

Karşılıklar

Şirket'in dava karşılıkları işçilik ve tazminat davalarından oluşmaktadır. Dava karşılıklarının bilgileri aşağıdaki gibidir;

<u>Çalışanlara Sağlanan Uzun Vadeli Faydalara İlişkin Karşılıklar</u>	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2018</u>
Dava Karşılığı	125.000	-	-
	125.000	-	-

15. TAAHHÜTLER

Şirketin T.C. Sağlık Bakanlığı ve teşkilatları ile yapmış olduğu aşı ve serum teslimine dayalı sözleşmeler nedeniyle yükümlülükleri bulunmaktadır. İhalelerden doğan bu yükümlülüklerin toplam bedeli 89.040.000 Euro ve 87.016.970 TL'dir. Şirket sözleşme kapsamında belirlenen sürelerde bu yükümlülüklerini yerine getirmektedir.

16. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

1) Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar

Kıdem Tazminatı Karşılığı: Şirket tüm personelinin erkeklerde 25, kadınlarda 20 yıl çalışarak kıdemi doldurduğunda emekli olacağını varsayar. Bilanço tarihi itibarıyla kazandığı kıdem tazminatının emekli olacağı tarihe kadar yıllık %10 oranında (çalışanların ücretine yapılacak zam) artacağını varsayar. Yine İş Kanunlarına göre, kıdem tazminatının üst sınırının da her yıl aynı oranda artacağı varsayılır. Böylece emekli olduğunda, alacağı kıdem tazminatının, bilanço tarihindeki kıdemine uygun kısmını bulur. Bu tutarda devlet tahvillerinin uzun vadelielerinde 31.12.2019 tarihinde borsada gerçekleşen ortalama faiz oranı olan %12,5 esas alınarak, emekliliğine kalan süreye uygun şekilde iskontoya tabi tutulur.

Emekli olması mümkün iken hala çalışmaya devam edenler ile emekli olduktan sonra çalışmaya devam edenlerin bilanço tarihinde ayrılacağı varsayılmıştır.

Kıdem tazminatı tutarı, her yıl yeniden belirlenen bir üst sınıra tabidir.

Bu hesaplar sırasında kıdem tazminatına esas ücretin üst sınırı dikkate alınmıştır. Bu üst sınır 31.12.2019 tarihinden itibaren geçerli olan 6.379,86 TL'dir. (31.12.2018: 5.434,42 TL, 31.12.2017: 4.732,48)

Kıdem tazminatı karşılık hesaplarındaki gelişmeler aşağıdaki gibidir:

<u>Çalışanlara Sağlanan Uzun Vadeli Faydalara İlişkin Karşılıklar</u>	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Kıdem Tazminatı Karşılığı	377.685	270.094	178.758
	377.685	270.094	178.758

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

01.01.-31.12.2019, 2018 ve 2017 Hesap Dönemlerine Ait Finansal Tablolar ve Açıklayıcı Notlar

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Dönem Başı	270.094	178.758	165.281
İşten Ayrılanlara Yapılan Ödemeler	(110.176)	(30.617)	-
Faiz Maliyeti	10.734	7.104	-
Cari Dönem Hizmet Maliyeti	162.275	90.439	13.477
Aktieryal Kazanç / Kayıp	44.758	24.410	-
Dönem Sonu	377.685	270.094	178.758

<u>Çalışanlara Sağlanan Kısa Vadeli Faydalara İlişkin Karşılıklar</u>	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Kullanılmayan İzin Karşılığı	518.082	323.285	194.155
	518.082	323.285	194.155

2) Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar

<u>Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar</u>	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Personele Borçlar	1.265.363	262.820	267.155
Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	550.875	163.654	182.570
	1.816.238	426.474	449.725

17. DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

<u>Diğer Dönen Varlıklar</u>	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Devreden KDV	5.345.608	851.615	2.334.591
İş Avansları	17.027	5.474	-
Personel Avansları	640.741	2.050	-
	6.003.376	859.139	2.334.591

18. SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ

Şirketin sermaye yapısı aşağıdaki gibidir. Sermayenin tamamı ödenmiştir.

	31.12.2019		31.12.2018		31.12.2017	
	Pay Oranı	Pay Tutarı	Pay Oranı	Pay Tutarı	Pay Oranı	Pay Tutarı
Mehmet Berat BATTAL	100%	25.000.000	100%	25.000.000	100%	25.000.000
	100%	25.000.000	100%	25.000.000	100%	25.000.000

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

a) Tanımlanmış Fayda Planları Birikmiş Yeniden Ölçüm Kazançları/Kayıpları

Şirket, kıdem tazminatı hesaplamasında ortaya çıkan Aktüeryal Kazanç ve Kayıpları özkaynaklar içerisinde muhasebeleştirmiştir. Ayrıca dönemler içerisinde meydana gelen değişimleri de Diğer Kapsamlı Kar Zararlar Tablosuna yansıtmıştır.

Aktüeryal Kazanç / Kayıp	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Dönem Başı	(19.040)	-	-
Dönem içi Kazanç / Kayıp	(50.128)	(24.410)	-
Ertelenen Vergi Etkisi	15.217	5.370	-
Tan. Fay. Plan. Birikmiş Yeniden Ölçüm Kazançları/Kayıpları	(53.951)	(19.040)	-

b) Kar dan Ayrılmış Kısıtlanmış Yedekler

Kar dan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Yasal Yedekler	2.278.252	1.429.860	722.850
	2.278.252	1.429.860	722.850

c) Geçmiş Yıllar Kar ve Zararları

	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Dönem Başı Geçmiş Yıl Kar/Zarar	21.669.533	14.050.414	686.834
Dönem Kar Zararından Transfer	14.393.967	8.326.129	14.042.302
Ayrılan Yedek	(848.392)	(707.010)	(678.722)
Şirket Birleşme Etkisi (Not-3)	(10.642.653)	-	-
Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	24.572.455	21.669.533	14.050.414

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

19. HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ

Şirketin dönem içerisindeki satışlarına ilişkin detay aşağıdaki gibidir.

a) Satışlar	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Aşı Gelirleri	88.905.583	88.611.868	51.941.039
Serum Gelirleri	61.878.169	8.153.440	208.510
Tablet İlaç Gelirleri	541.623	1.864.290	-
Hizmet Geliri	4.075.134	632.150	-
Diyaliz Malzemeleri Geliri	7.197.788	829.271	-
Diğer Gelirler	5.615.839	852.162	706.010
Satıştan İadeler (-) *	(15.191.845)	(256.406)	(2.787)
Satış İskontoları (-)	(901.802)	(3.389.431)	-
Net Satışlar	152.120.489	97.297.344	52.852.771
Satışların Maliyeti (-)	(82.108.980)	(41.611.725)	(18.908.166)
Brüt Kar (Zarar)	70.011.509	55.685.619	33.944.605

(*) Satış iadelerinin büyük bir kısmı ihale konusu serum teslimlerine ilişkin alınan iadelerden oluşmaktadır.

20. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ

	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	(5.537.249)	(1.840.463)	(809.547)
Genel Yönetim Giderleri (-)	(19.303.720)	(13.346.250)	(10.385.954)
	(24.840.969)	(15.186.713)	(11.195.501)

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

21. ÇEŞİT ESASINA GÖRE GİDERLER

Şirketin dönem genel yönetim giderlerinin detayları aşağıdaki gibidir.

Genel Yönetim Giderleri	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Personel giderleri	(7.512.085)	(4.363.981)	(3.524.571)
Kıdem tazminatı karşılığı	(37.786)	(34.481)	(9.789)
İzin karşılığı	(105.574)	(98.378)	(85.612)
Amortisman giderleri ve itfa payları	(554.656)	(918.222)	(352.937)
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	(975.435)	(461.251)	(309.033)
Kira gideri	(281.258)	(337.102)	(189.739)
Tamir ve bakım onarım giderleri	(1.519.208)	(2.112.052)	(405.522)
Enerji giderleri	(1.632.953)	(800.050)	(518.705)
Sigorta giderleri	(383.032)	(146.576)	(18.973)
Ofis giderleri	(332.832)	(165.146)	(50.141)
Seyahat giderleri	(824.063)	(421.529)	(611.851)
Haberleşme giderleri	(111.431)	(58.867)	(62.074)
Banka işlem giderleri	(1.192.175)	(936.567)	(1.222.348)
Dava karşılığı	(125.000)	-	-
Vergi, resim ve harçlar	(1.821.649)	(1.043.472)	(1.764.113)
Nakliye ve kargo giderleri	(21.134)	(185.020)	(40.494)
Reklam ve promosyon giderleri	(37.822)	(77.950)	(375.297)
Diğer giderler	(1.835.627)	(1.185.606)	(844.755)
	(19.303.720)	(13.346.250)	(10.385.954)

Şirketin pazarlama, satış ve dağıtım giderlerinin detayları aşağıdaki gibidir.

Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Personel giderleri	(251.275)	(169.932)	(270.180)
Kıdem tazminatı karşılığı	(13.612)	(961)	-
İzin karşılığı	(681)	-	-
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	(16.078)	(15.163)	(17.783)
Tamir ve bakım onarım giderleri	(16.387)	(29.872)	(1.424)
Seyahat giderleri	(32.436)	(15.885)	(9.349)
Nakliye ve kargo giderleri	(4.706.362)	(1.469.275)	(10.964)
Diğer giderler	(500.418)	(139.374)	(499.848)
	(5.537.249)	(1.840.463)	(809.547)

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

22. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER

31 Aralık 2019 tarihinde sona eren yıla ait esas faaliyetlerden gelirler ve giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

<u>Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler</u>	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Kambiyo Karları	1.878.568	1.947.431	2.538.804
Duran Varlık Satış Karları	705.243	2.019.017	-
Diğer Gelir ve Karları	364.443	203.166	73.134
	2.948.254	4.169.614	2.611.938

<u>Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)</u>	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Karşılık Giderleri	-	(23.249)	(39.231)
Kambiyo Zararları	(2.893.154)	(5.406.210)	(2.398.315)
Diğer Gider ve Zararları	(513.172)	(3.577.664)	(7.003.378)
	(3.406.326)	(9.007.123)	(9.440.924)

Şirketin TFRS 9 uyarınca belirlenen değer düşüklüğü kazançları (zararları) ve değer düşüklüğü zararlarının iptallerinin detayları aşağıdaki gibidir.

	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
TFRS 9 Beklenen Zarar Karşılığı (Banka)	6.685	(7.940)	(952)
TFRS 9 Beklenen Zarar Karşılığı (Alacaklar)	(485.517)	(119.950)	-
	(478.832)	(127.890)	(952)

23. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER

	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Sat Geri Kirala İşlemi Nedeniyle Gelirler	2.838.889	2.838.889	1.065.556
	2.838.889	2.838.889	1.065.556

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

01.01.–31.12.2019, 2018 ve 2017 Hesap Dönemlerine Ait Finansal Tablolara ve Açıklayıcı Notlar

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

24. FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ

31 Aralık 2019 tarihinde sona eren yıla ait finansman gelirlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

Finansman Gelirleri	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Faiz Gelirleri	2.137.031	1.395.499	735.533
Reeskont Faiz Gelirleri	4.993.310	1.831.865	268.458
	7.130.341	3.227.364	1.003.991

31 Aralık 2019 tarihinde sona eren yıla ait finansman giderlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

Finansman Giderleri	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Komisyon Giderleri (-)	-	(809.075)	-
Reeskont Faiz Giderleri (-)	(4.962.912)	(2.278.283)	(450.719)
Faiz Giderleri (-)	(31.750.332)	(23.998.338)	(8.585.880)
	(36.713.244)	(27.085.696)	(9.036.599)

25. VERGİ VARLIK ve YÜKÜMLÜLÜKLERİ ile VERGİ GİDERLERİ

a) Vergi Geliri ve Gideri	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Hesaplanan Kurumlar Vergisi Karşılığı	-	(729.741)	(592.032)
Ertelenmiş Vergi Geliri/ Gideri	(4.007.471)	609.644	(33.953)
	(4.007.471)	(120.097)	(625.985)

Türkiye’de, kurumlar vergisi oranı 31.12.2018 ve 2020 yılları arasında %22’dir. Bu oran, kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna (iştirak kazançları istisnası gibi) ve indirimlerin indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır. Kar dağıtılmadığı takdirde başka bir vergi ödenmemektedir.

b) Ertelenmiş Vergi Varlık ve Yükümlülükleri

Ertelenen vergi varlık ve yükümlülükleri, bilanço kalemlerinin yeniden değerlendirilmesi veya vergi usul yasasında belirlenen değerlendirme yöntemlerinden farklı bir değerlendirme ile bilançoya alınmasından kaynaklanmaktadır. Eğer her iki düzenleme arasında bir fark varsa ve bu farklar ilerideki bir dönemde ortadan kalkacak ise ertelenmiş vergi varlığı veya yükümlülüğüne neden olurlar. Söz konusu geçici farklar genellikle gelir ve giderlerin, değişik raporlama dönemlerinde muhasebeleşmesinden kaynaklanmaktadır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

01.01.-31.12.2019, 2018 ve 2017 Hesap Dönemlerine Ait Finansal Tablolara ve Açıklayıcı Notlar

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

31.12.2019

<u>Dönem Kar / Zararında Muhasebeleştirilen</u>	<u>Geçici Farklar</u>	<u>Ertelenen Vergi</u>
Nakit ve Nakit Benzerleri	(2.207)	486
Ticari Alacaklar	14.270.583	(3.139.528)
Stoklar	(3.285.857)	722.889
Kullanım Hakkı	192.476	(42.345)
Duran Varlıklar	6.060.978	(1.333.415)
Peşin Ödenmiş Giderler	(2.949.763)	648.948
Kullanım Hakkı Yükümlülüğü	(71.974)	15.834
Ticari Borçlar	2.697.893	(593.536)
Diğer Ticari Borçlar	15.425	(3.394)
Kıdem Tazminatı Karşılıkları	(308.517)	67.874
Kullanılmayan İzin Karşılıkları	(518.082)	113.978
Dava Karşılıkları	(125.000)	27.500
Toplam Net Vergi Yükümlülüğü		(3.514.710)

Özkaynaklarda Muhasebeleştirilen

	<u>Geçici Farklar</u>	<u>Ertelenen Vergi</u>
Tanımlanmamış Fayda Planlarının Birikmiş Yeniden Ölçüm Kazanç / Kayıp	(69.168)	15.217
Toplam Net Vergi Varlığı		15.217

Net Vergi Yükümlülük Toplamı

(3.499.493)

31.12.2018

Dönem Kar / Zararında Muhasebeleştirilen

	<u>Geçici Farklar</u>	<u>Ertelenen Vergi</u>
Nakit ve Nakit Benzerleri	(8.892)	1.956
Ticari Alacaklar	(2.129.775)	468.551
Stoklar	(1.735.148)	381.733
Kullanım Hakkı	62.036	(13.648)
Duran Varlıklar	3.282.623	(722.177)
Peşin Ödenmiş Giderler	(2.387.871)	525.332
Kullanım Hakkı Yükümlülüğü	(14.973)	3.294
Ticari Borçlar	1.261.146	(277.452)
Kıdem Tazminatı Karşılıkları	(245.684)	54.050
Kullanılmayan İzin Karşılıkları	(323.285)	71.123
Toplam Net Vergi Yükümlülüğü		492.761

Özkaynaklarda Muhasebeleştirilen

	<u>Geçici Farklar</u>	<u>Ertelenen Vergi</u>
Tanımlanmamış Fayda Planlarının Birikmiş Yeniden Ölçüm Kazanç / Kayıp	(24.410)	5.370
Toplam Net Vergi Varlığı		5.370

Net Vergi Yükümlülük Toplamı

498.131

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

01.01.-31.12.2019, 2018 ve 2017 Hesap Dönemlerine Ait Finansal Tablolar ve Açıklayıcı Notlar

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

31.12.2017		
<u>Dönem Kar / Zararında Muhasebeleştirilen</u>	<u>Geçici Farklar</u>	<u>Ertelenen Vergi</u>
Nakit ve Nakit Benzerleri	(952)	209
Ticari Alacaklar	(450.719)	99.158
Stoklar	(684.085)	150.499
Duran Varlıklar	2.201.951	(484.429)
Peşin Ödenmiş Giderler	(430.452)	94.699
Ticari Borçlar	268.458	(59.061)
Kıdem Tazminatı Karşılıkları	(178.758)	39.327
Kullanılmayan İzin Karşılıkları	(194.155)	42.714
Net Vergi Yükümlülüğü Toplamı		(116.883)

26. PAY BAŞINA KAZANÇ

Hisse başına kar/zarar miktarı, net dönem kar/zararının şirket hisselerinin yıl içindeki ağırlıklı ortalama pay adedine bölünmesiyle hesaplanır.

Hisse Başına Kazanç	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Net Dönem Karı/Zararı	13.482.151	14.393.967	8.326.129
Hisse Senedi Sayısı	25.000.000	25.000.000	25.000.000
1 hissenin nominal değeri (TL)	0,01	0,01	0,01
Ağırlık Ortalama Hisse Senedi Sayısı	25.000.000	25.000.000	25.000.000
Hisse Başına Düşen Kar/Zarar	0,5393	0,5758	0,3330

27. FİNANSAL BORÇLAR

Şirketin cari dönem ve önceki dönem tarihleri itibarıyla mevcut kısa vadeli borçlanmalarının detayı aşağıdaki gibidir:

	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Banka Kredileri (KV+UV)	67.154.091	13.427.669	17.447.463
Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksitleri ve Faizleri	9.388.373	32.903.124	12.349.444
	76.542.464	46.330.793	29.796.907

Kredi Vade Yapısı	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
1 yıl içerisinde ödenecek	63.273.253	41.697.715	28.163.742
1 - 2 yıl içerisinde ödenecek	8.248.420	3.220.236	1.633.165
2 - 3 yıl içerisinde ödenecek	2.163.649	1.049.325	-
3 - 4 yıl içerisinde ödenecek	1.428.571	363.518	-
4 - 5 yıl içerisinde ödenecek	1.428.571	-	-
	76.542.464	46.330.794	29.796.907

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

01.01.-31.12.2019, 2018 ve 2017 Hesap Dönemlerine Ait Finansal Tablolar ve Açıklayıcı Notlar

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Kredi Kartı Borçları	310.783	55.921	79.856
Factoring Borçları	13.719.478	1.116.909	-
	14.030.261	1.172.830	79.856

Şirketin kira yükümlülüğü aşağıdaki gibidir:

	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Kısa Vadeli Kiralama Yükümlülükleri	309.537	303.479	-
Uzun Vadeli Kiralama Yükümlülükleri	291.576	602.114	-
	601.113	905.593	-

Şirketin cari dönem ve önceki dönem itibarıyla finansal kiralama borçlanmalarının detayı aşağıdaki gibidir:

Diğer Kısa Vadeli Finansal Yükümlülükler	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Finansal kiralama işlemlerinden borçlar	20.266.987	8.962.070	5.512.076
Ertelenmiş finansal kiralama borçlanma maliyetleri (-)	(2.207.543)	(2.956.472)	(2.938.689)
	18.059.444	6.005.598	2.573.387

Diğer Uzun Vadeli Finansal Yükümlülükler	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Finansal kiralama işlemlerinden borçlar	4.541.776	15.780.245	17.512.651
Ertelenmiş finansal kiralama borçlanma maliyetleri (-)	(521.365)	(2.928.361)	(4.567.139)
	4.020.411	12.851.884	12.945.512

	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Finansal kiralama borçları	24.808.763	24.742.315	23.024.727
Bir yıl içinde	20.266.987	8.962.070	5.512.076
İki ile beş yıl arasındakiler	4.541.776	15.780.245	17.512.651
Eksi: geleceğe ait finansal giderler	(2.728.908)	(5.884.833)	(7.505.828)
Bir yıl içinde	(2.207.543)	(2.956.472)	(2.938.689)
İki ile beş yıl arasındakiler	(521.365)	(2.928.361)	(4.567.139)
Kiralama yükümlülüğünün değeri	22.079.855	18.857.482	15.518.899

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

28. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

Sermaye Risk Yönetimi

Şirketin sermayeyi yönetmekteki amacı, hisse başına düşen karı yıllar itibariyle artırabilmektir. Bu amaçla, büyüme ve faaliyet hacmini artırma hedefi vardır. Şirket, büyümeyi kendi yarattığı iç fonlar kadar dış kaynaklara dayalı olarak da sağlar. Ancak borçlanma politikası izlenirken, borç/ özkaynaklar arasındaki dengeyi de korumaya çalışmaktadır.

	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Toplam Borçlar	202.467.196	127.643.326	74.747.744
Nakit ve Nakit Benzerleri (-)	(1.554.913)	(6.875.683)	(824.422)
Net Borç	200.912.283	120.767.643	73.923.322
Toplam Özkaynak	65.278.907	62.474.320	48.099.393
Net Borç/Özsermaye Oranı	3,0778	1,9331	1,5369

Bu oran net borcun toplam özkaynaklara bölünmesiyle bulunur. Net borç, nakit ve nakit benzeri değerlerin toplam borç tutarından (bilançoda gösterilen kredileri, ticari ve diğer borçları içerir) düşülmesiyle hesaplanır. Şirket yönetimi, mevcut borçların yönetilebilmesi için daha yüksek tutarda karlılık ve özkaynak düzeyine ulaşmayı hedeflemektedir.

Kredi Riski

Müşterilere vadeli mal satışı yapmak, diğer kişi ve kurumlara borç vermek, kefil olmak, bankalara mevduat yapmak kredi riskinin kaynaklarını teşkil etmektedir. Müşterilerden olan alacağın bir kısmı banka kredi kartına (pos makinesi slipleri) bağlanarak garanti altına alınmış olmaktadır. Önemli bir kısmı içinde alacak senedi alınmakta, senet kefile bağlanmaktadır. Ancak yine önemli bir kısmı tamamen teminatsız verilebilmektedir. Bu alacakların geri dönüşünün garanti altına alınabilmesi için piyasa koşullarına göre mümkün olduğunca vadesi kısa tutulmaya çalışılmakta; piyasada belirli bir tanınmışlığı olan kişi ve işletmelere satış yapılmaya çalışılmaktadır. Kredi verildikten (mal teslimi yapıldıktan) sonra da durumları devamlı izlenmekte ve borçlunun kredibilitesi kontrol altında tutulmaya çalışılmaktadır. Bu müşterilerden ek teminatlar alınamamaktadır.

Kredi riskine maruz varlıkların görünümü aşağıdaki gibidir.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

01.01.-31.12.2019, 2018 ve 2017 Hesap Dönemlerine Ait Finansal Tablolar ve Açıklayıcı Notlar

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

2019	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski	30.438.884	69.066.695	22.130.350	138.902	1.554.913
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	30.438.884	69.066.695	22.130.350	138.902	1.554.913
B. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-
-Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-

2018	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski	50.861.853	3.970.882	18.056.253	151.379	6.875.683
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	50.861.853	3.970.882	18.056.253	151.379	6.875.683
B. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-
-Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-

2017	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski	23.567.333	46.532	6.800.816	11.297	824.422
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	23.567.333	46.532	6.800.816	11.297	824.422
B. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-
-Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

01.01.-31.12.2019, 2018 ve 2017 Hesap Dönemlerine Ait Finansal Tablolar ve Açıklayıcı Notlar

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

Likidite Riski

Likidite riski, bir işletmenin borçlarından kaynaklanan yükümlülükleri, nakit veya başka bir finansal araç vermek suretiyle yerine getirmekte zorlanması riskidir. Şirket yönetimi, önceki yıllarda olduğu gibi yeterli miktarda nakit sağlamak ve kredi yoluyla fonlamayı mümkün kılmak suretiyle, likidite riskini asgari seviyede tutmaktadır. Şirket likidite yönetimini beklenen vadelere göre değil, sözleşme uyarınca belirlenen vadelere uygun olarak gerçekleştirmektedir. Şirketin türev finansal yükümlülükleri bulunmamaktadır.

31.12.2019

Yükümlülükler	Defter Değeri	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası
Finansal Borçlar	103.865.320	21.571.030	64.713.091	17.581.198
Ticari Borçlar	69.644.203	24.520.203	45.124.000	-
Diğer Borçlar	1.345.528	1.345.528	-	-
Ertelemiş Gelirler	11.261.211	3.514.545	2.838.889	4.907.777
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	1.816.238	1.816.238	-	-
Toplam Borç	187.932.500	52.767.544	112.675.980	22.488.975

31.12.2018

Yükümlülükler	Defter Değeri	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası
Finansal Borçlar	67.531.280	20.245.488	28.895.235	18.390.557
Ticari Borçlar	45.932.726	22.461.839	23.470.887	-
Diğer Borçlar	1.437.867	1.437.867	-	-
Ertelemiş Gelirler	11.721.600	1.136.045	2.838.889	7.746.666
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	426.474	426.474	-	-
Toplam Borç	127.049.947	45.707.713	55.205.011	26.137.223

Piyasa Riski

Piyasa riski, piyasa fiyatlarında meydana gelen değişimler nedeniyle bir finansal aracın gerçeğe uygun değerinde veya gelecekteki nakit akışlarında bir işletmeyi olumsuz etkileyecek dalgalanma olması riskidir. Bunlar, yabancı para riski, faiz oranı riski ve finansal araçlar veya emtiaın fiyat değişim riskidir.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

01.01.-31.12.2019, 2018 ve 2017 Hesap Dönemlerine Ait Finansal Tablolara ve Açıklayıcı Notlar

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

Yabancı Para Riski (Kur Riski)

Kur riski, Şirket'in Amerikan Doları ve Euro yabancı para borç ve varlıklara sahip olmasından kaynaklanmaktadır. Ayrıca, Şirket'in yaptığı işlemlerden doğan kur riski vardır. Bu riskler, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmekte ve sınırlanmaktadır.

Şirket'in yabancı para cinsinden parasal ve parasal olmayan varlıklarının ve yükümlülüklerinin bilanço tarihi itibarıyla dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31.12.2019	31.12.2018
Varlıklar	50.706	830.518,00
Yükümlülükler	(33.244)	(6.225.589)
Net Bilanço Yabancı Para Pozisyonu	17.462	(5.395.071)

31.12.2019	Döviz Kuru Duyarlılık Analizi			
	Kar/Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı Paranın Değer Kazanması	Yabancı Paranın Değer Kaybetmesi	Yabancı Paranın Değer Kazanması	Yabancı Paranın Değer Kaybetmesi
ABD Doları' nın TL Karşısında % 10 Değişmesi Halinde;				
1-ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(2.462)	2.462	-	-
2-ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3-ABD Doları Net Etki (1+2)	(2.462)	2.462	-	-
Euro' nun TL Karşısında % 10 Değişmesi Halinde;				
4-Euro net varlık/yükümlülüğü	4.208	(4.208)	-	-
5-Euro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
6-Euro Net Etki (4+5)	4.208	(4.208)	-	-
TOPLAM (3+6)	1.746	(1.746)	-	-

31.12.2018	Döviz Kuru Duyarlılık Analizi			
	Kar/Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı Paranın Değer Kazanması	Yabancı Paranın Değer Kaybetmesi	Yabancı Paranın Değer Kazanması	Yabancı Paranın Değer Kaybetmesi
ABD Doları' nın TL Karşısında % 10 Değişmesi Halinde;				
1-ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	14.771	(14.771)	-	-
2-ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3-ABD Doları Net Etki (1+2)	14.771	(14.771)	-	-
Euro' nun TL Karşısında % 10 Değişmesi Halinde;				
4-Euro net varlık/yükümlülüğü	(554.279)	554.279	-	-
5-Euro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
6-Euro Net Etki (4+5)	(554.279)	554.279	-	-
TOPLAM (3+6)	(539.508)	539.508	-	-

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

30. TFRS 1 GEÇİŞ DÜZELTMELERİ

Şirket ilk defa 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Türkiye Muhasebe Standartları ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na göre hazırlanmış finansal tablo sunmuştur. Bu nedenle TFRS 1 "Finansal Raporlama Standartları'nın İlk Kez Uygulanması" standardında belirtilen değişiklikleri uygulanmıştır. Şirket'in TFRS'ye geçiş tarihi 1 Ocak 2018'dir (31.12.2017). TFRS'ye ilk geçişin kar zarar ve özkaynaklara etki eden düzeltmeleri aşağıda sunulmuştur.

Sunulan tüm dönemlere ilişkin olarak finansal tablolarda Not 2'de belirtilen muhasebe politikaları benimsenmiştir. Şirket, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla finansal tablolarını 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla hazırlanmış finansal tablolar ile karşılaştırmalı olarak sunmuş ve açılış bilançosu olarak 1 Ocak 2018 (31.12.2017) tarihli bilançosunu TFRS'ye uygun olarak hazırlamıştır.

Şirket, TFRS'ye göre açılış bilançosunu hazırlarken, daha önce 6102 sayılı TTK'nın, Geçici 6. Maddesi'nin 1. fıkrası uyarınca, Vergi Usul Kanunu'na ("VUK") göre hazırlanan finansal tablolarını TFRS'ye uygun olarak yeniden düzenlemiştir. VUK'tan TFRS'ye geçişin Şirket'in finansal durum tablosunda ve finansal performansına etkisi aşağıdaki tablolarda açıklanmıştır.

TFRS 1 uygulayan işletmelerin, özkaynaklar, dönem karı ve nakit akış tablolarının önceki dönemde uyguladığı muhasebe politikaları ile mutabakatların vermesi zorunludur. Şirket, VUK'a göre hazırladığı önceki dönem finansal tablolarında nakit akış tablosu hazırlamadığı için mutabakatı verilmemiştir.

KAR veya ZARAR TABLOSU	01.01.-	Geçiş Etkisi	TFRS'ye göre
	31.12.2017		düzenlenmiş 01.01.- 31.12.2017
Hasılat	53.693.928	(841.157)	52.852.771
Satışların Maliyeti (-)	(22.895.168)	3.987.002	(18.908.166)
Brüt Kar (Zarar)	30.798.760	3.145.845	33.944.605
Faaliyet Giderleri (-)	(9.368.359)	(1.827.142)	(11.195.501)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler ve Giderler	14.700.245	(20.464.627)	(5.764.382)
Esas Faaliyet Karı /Zararı	36.130.646	(19.145.924)	16.984.722
Finansman Giderleri (-)	(6.908.422)	(1.124.186)	(8.032.608)
Vergi Öncesi Kar/Zararı	29.222.224	(20.270.110)	8.952.114
Vergi Gelir/Gideri	(592.032)	(33.953)	(625.985)
- Dönem Vergi Gelir/Gideri	(592.032)	-	(592.032)
- Ertelenmiş Vergi Gelir/Gideri	-	(33.953)	(33.953)
Dönem Karı/Zararı	28.630.192	(20.304.063)	8.326.129

(Tüm tutarlar "TL" olarak gösterilmiştir.)

FİNANSAL DURUM TABLOSU

	31.12.2017	Geçiş Etkisi	TFRS'ye göre düzenlenmiş 31.12.2017
Nakit ve Nakit Benzerleri	847.260	(22.838)	824.422
Ticari Alacaklar	24.064.584	(450.719)	23.613.865
Diğer Alacaklar	6.812.113	-	6.812.113
Stoklar	6.697.746	(684.085)	6.013.661
Peşin Ödenmiş Giderler	2.700.925	-	2.700.925
Diğer Dönen Varlıklar	2.334.591	-	2.334.591
Maddi Duran Varlıklar	78.341.837	1.919.208	80.261.045
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	3.772	282.743	286.515
TOPLAM VARLIKLAR	129.233.280	(6.386.143)	122.847.137
Finansal Borçlar	45.395.662	-	45.395.662
Ticari Borçlar	11.847.095	(268.458)	11.578.637
Diğer Borçlar	997.368	-	997.368
Ertelenmiş Gelirler	2.412.112	2.838.889	5.251.001
Çalışanlara Borçlar	449.725	-	449.725
Kısa Vadeli Karşılıklar	-	194.155	194.155
Uzun Vadeli Karşılıklar	-	178.758	178.758
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	-	116.883	116.883
Ödenmiş Sermaye	25.000.000	-	25.000.000
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	44.128	678.722	722.850
Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	14.456.998	(406.584)	14.050.414
Net Dönem Karı (Zararı)	28.630.192	(20.304.063)	8.326.129
TOPLAM KAYNAKLAR	129.233.280	(6.386.143)	122.847.137

31. BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

- a) Şirket 2020 yılında maddi duran varlıklar içerisinde yer alan fabrika bina ve arsası üzerine 5 milyon USD ve 80 milyon TL Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O lehine ipotek tesis ettirmiştir.
- b) Şirket 21.09.2020 tarihli Genel Kurul kararı ile sermayesini 25.000.000 TL'den 67.000.000 TL'ye çıkartmıştır. Arttırılan sermaye tutarının tamamı geçmiş yıl karlarından karşılanmıştır. Sermaye her biri 1.000 TL değerinde 67.000 adet hisseden oluşmaktadır. Söz konusu değişiklik 30.09.2020 tarihi itibariyle tescil edilerek Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde yayımlanmıştır.
- c) Şirketin hakim ortağı olan Mehmet Berat Battal 3 Kasım 2020 itibariyle kendisine ait hisselerin 3.105 adedini Özlem Akkaya'ya ve 1.675 adedini İsmail Erdoğan'a olmak üzere toplam 4.690 adedini nominal bedeli olan 4.690.000 TL üzerinden devretmiştir.

d) 2019 yılının son döneminde Çin Halk Cumhuriyeti merkezli Covid 19 ("Koronavirüs") hakkında bilgiler gelmeye başlamış ve sınırlı sayıda vaka Dünya Sağlık Örgütü'ne ("DSÖ") bildirilmiştir. 2020 yılının ilk aylarında yayılımını uluslararası olarak sürdüren virüs, Türkiye'de de Mart ayının ortalarından itibaren görülmüş ve ekonomik alandaki olumsuz etkisi artmaya başlamıştır.

11 Mart 2020 tarihinde DSÖ, Koronavirüsü Küresel Salgın ilan etmiştir. Finansal tabloların onaylandığı tarih itibarıyla durum gelişimini devam ettirmekte olup, Türkiye ve uluslararası piyasalara etkisinin oldukça önemli olacağı düşünülmektedir. Salgın nedeniyle, uluslararası ve yerel piyasalarda para birimleri ve borsalar değer kaybetmiş ve önemli fiyat dalgalanmaları yaşanmıştır.

Şirket yönetimi salgının Şirket üzerindeki olası etkilerini değerlendirmeye devam etmektedir. Şirket yönetimi Koronavirüs salgınına düzeltme gerektirmeyen bilanço sonrası olaylar kapsamında değerlendirmiş olup; salgının etkileri değer düşüklüğü testlerine ve beklenen kredi zararı karşılıkları hesaplamalarına 2020 yılında dahil edilecek, dolayısıyla 31 Aralık 2019 tarihinden sonra başlayan dönemlere yansıtılacaktır. İlaç & Sağlık Endüstrisinde faaliyet gösteren şirketin uzun dönemde faaliyet sonuçlarını olumsuz etkilemesi beklenmemektedir.

32. FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKEN DİĞER HUSUSLAR

31.12.2019: Yoktur. (31.12.2018: Yoktur.)